

STENOGRAFSKE BELEŠKE SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA 2

BEOGRAD, 1933 GODINE

KNJIGA 4

XLI REDOVNI SASTANAK

SENATA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

DRŽAN 29. JULIA 1933. GODINE U BEOGRADU

PRETSEDAVAO

Pretsednik

Dr. ANTE PAVELIĆ

Sekretar

Dr. VASO GLUŠAC

Prisutan je Ministar spoljnih poslova g. Bogoljub Jevtić.

POČETAK U 11,30 ČASOVA

SADRŽAJ:

1. — Čitanje i usvojenje zapisnika XL redovnog sastanka;

2. — Saopštenje i usvojenje izveštaja Finansijskog odbora Senata o odobrenju rešenja Ministarskog saveta; o zabrani uvoza robe poreklom iz Republike Austrije; o ukidanju rešenja o zabrani uvoza robe iz Republike Austrije; o dopuni napomene iz broja 24 uvozne tarife predloga Zakona o opštoj carinskoj tarifi;

3. — Saopštenje izveštaja Odbora za molbe i žalbe o molbi Andreje Gabrščeka, književnika i novinara iz Ljubljane, za priznanje dosmrtne penzije i o molbi g. Gavrila Cerovića za priznanje godina državne službe;

4. — Saopštenje izveštaja naročitog Odbora Senata za proučavanje zakonskog predloga senatora g. g. Dimitrija Hidžanovića i drugova o suzbijanju korupcije u javnoj službi;

5. — Dnevni red: 1) Pretraz izveštaja Odbora o predlogu Zakona o trgovinskom aranžmanu između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Madarske, zaključenom i potpisanim u Budimpešti 15. maja 1933. god.; 2) pretraz izveštaja Odbora o predlogu Zakona o sporazumu između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske o preferencijalnom postupa-

nju sa jugoslovenskom pšenicom; 3) pretraz izveštaja Odbora o predlogu Zakona o ugovoru o radu i pomoći sa prilozima, zaključenom i potpisanim u Parizu 29. jula 1932. god. između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske; 4) pretraz izveštaja Odbora o sporazumu o stažjerima, zaključenom i potpisanim u Parizu 29. jula 1932. god. između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske; 5) pretraz izveštaja Odbora o predlogu Zakona o sporazumu o uredjenju trgovinskog prometa između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije; 6) pretraz izveštaja Odbora o predlogu Zakona o Dopunskoj konvenciji o regulisanju putem kompenzacije trgovinskih potraživanja između Kraljevine Jugoslavije i Belgijsko-luksemburške privredne unije, zaključenoj i potpisanoj u Beogradu 23. februara 1933. god.; 7) pretraz izveštaja Odbora o predlogu Zakona o konvenciji za stvaranje Medunarodnog društva za poljoprivredni hipotekarni kredit, zaključenoj i potpisanoj u Ženevi 21. maja 1931. god.; 8) pretraz izveštaja Odbora o Dopunskom aktu uz medunarodnu konvenciju o prevozu robe železnicom (M.K.P.), zaključenu i potpisano u Bernu 23. oktobra 1924. god., zaključenom i potpisano u Bernu 23. septembra 1932. god.; 9) pretraz izveštaja Odbora o predlogu Zakona o medunarodnoj konvenciji za uređenje lova na kitove, zaključenoj i potpisanoj u Ženevi 24. septembra 1931.

god; 10) pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnom sporazumu o brodovima-svetioniciima sa posadom, koji se nalaze van određenog mesta, zaključenom i potpisanim u Lisabonu 23. oktobra 1930 god; 11) pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnoj konvenciji o teretnim linijama, zaključenoj i potpisanoj u Londonu 5. jula 1930 g. sa zaključnim Protokolom od istoga dana, sa prilozima pod I., II., III. i IV. i sa zaključnim aktom međunarodne konvencije o teretnim linijama 1930 god; 12) pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnoj konvenciji za izjednačenje podnošenja rezultata analize materija nomenjenih Ijudskoj i stočnoj hrani, zaključenoj i potpisanoj u Parizu 30. juna 1931 god; 13) pretres izveštaja Imunitetskog odbora o zahtevu g. Ministra pravde za izdavanje suda senatora i Ministra prosvete g. dr. Radenka Stankovića za delo iz § 194 odeljak I Krivičnog zakona. — Svi pomenuti zakonski predlozi primljeni su u načelu i u pojedinostima. — Primljen je i izveštaj Imunitetskog odbora.

Govornici: Miloje Ž. Jovanović, Pretsednik dr. Ante Pavelić, Milan L. Popović, izvestilac dr. Dura Kotur, dr. Emilo Gavrila.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Otvaram 41 redovni sastanak Senata Kraljevine Jugoslavije. — Molim g. sekretara da pročita zapisnik prošlog sastanka.

Sekretar dr. Vaso Glušac čita zapisnik 40 redovnog sastanka.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Ima li kakvih primedaba ovako sastavljenom zapisniku?

Miloje Ž. Jovanović: Molim za reč.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Reč ima senator g. Miloje Jovanović.

Miloje Ž. Jovanović: Prilikom jučerašnje sednice saopšto mi je g. Pretsedavajući da će gospodin Pretsednik Vlade biti pozvan da prisustvuje sednici na kojoj bih ja motivisao hitnost moje interpelacije na g. Pretsednika Vlade, zbog nedonošenja Zakona za zaštitu zemljoradnika, kako bi mu se malo olakšalo u ovoj krizi. Kako g. Pretsednik Vlade nije došao, ja sam htio da zamolim g. Pretsednika da mi saopšti da li je g. Pretsednik Vlade u tom pogledu učinio kakvu izjavu.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Čast mi je saopštiti da sam poveo razgovor o toj stvari sa g. Pretsednikom Vlade. G. Pretsednik Vlade ne može ni današnjoj sednici prisustrovati, a međutim je izjavio da je stvar koju je pokrenuo senator g. Miloje Jovanović na rešavanju u Ministarstvu i da, prema tome, može da otpadne tražena hitnost podnete interpelacije.

Miloje Ž. Jovanović: S obzirom na izjavu g. Pretsednika Vlade, ja odustajem od traženja prvenstva svoje interpelacije.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Za reč se prijavio senator g. Milan Popović.

Milan L. Popović: Gospodo senatori, ja ne mogu da primim jedan stav u pročitanom zapisniku, jer on ne odgovara stvarnosti. Ovaj stav odnosi se na moj govor održan u budžetskoj debati. I ako ja nisam lično imenovan, ali je učinjena aluzija na mene. Iz moje prepiske sa g. Meštrovićem jasno se vidi da se taj stav odnosi na moj govor prilikom generalne budžetske debate ove godine.

Ja sam izneo, gospodo senatori, da je u jednom veoma uglednom madarskom listu, koji se zove »Az

eš«, u Budimpešti izašao jedan vrlo upadljiv intervju, objavljen 7. marta 1933. godine pod naslovom: »Razgovor o politici sa Meštrovićem, velikim hrvatskim skulptorom«. U tom intervjuu, koji je potpisani, iz podnaslova: »Politička razočarenja« vidi se, da je g. Meštrović dao izvesne političke izjave koje sam ja u kratkim potezima citirao u svom pomenu-tom govoru. Na osnovu toga govoru g. Meštrović mi je uputio jedno pismo od 25. marta, u kome kaže da mu nije poznato što je taj list pisao koga sam ja citirao i da zato on protiv toga ne može ništa da kaže, ali se nuda da će ja biti toliko lojalan i da će mu poslati tačan prevod te njegove izjave.

Ja sam mu poslao tačan prevod te njegove izjave i kazao sam mu u svom pismu od 3. aprila o. g., ovo: »Moram Vam još napomenuti da ja savršeno vladam madarskim jezikom i da na osnovu toga ne mogu pogrešiti u prevodu sa originalnog teksta. Što se tiče moga komentara povodom te Vaše izjave, on je više jedno bolno saznanje da ste napustili liniju jugoslovenske misli, nego što bi se moj komentar mogao tumačiti kao tendenciozan. Meni je stvarno veoma žao što je to tako i što se jedan Ivan Meštrović, koga mi svi podjednako i bez razlike visoko cenimo ne samo kao našeg najsjajnijeg pretstavnika jugoslovenske umetnosti, već kao i ubedenog Jugoslovena, preko madarskih listova deklariše kao pri-stalica hrvatstva i nacionalnih individualiteta i sada, kada svi mi radimo na tome da se te plemenske posebnosti i razlike među nama eliminisu. Nisam ja kriv što je to Vaše mišljenje tamo i na tako vidan način objavljeno.«

G. Meštrović mi je posle toga poslao još jedno pismo u kome mi je politički razglabao tok njegovih misli objavljenih u tom intervjuu. G. Meštrović, naravno, demantuje to u tom pismu i kaže, da nije on to tako mislio. Da nije u zapisniku stavljeno da je taj intervju g. Meštrovića netaćno interpretiran od strane jednog senatora, ja ne bih ustao i govorio, ali ja ne mogu da propustim, da pred plenumom Senata ne iznesem kako je tekla stvar između Meštrovića i jednog senatora koji je dao svoju reč u plenumu i ne mogu da dopustim, da se u plenumu Senata na taj način kritikuju moje reči. Za ovde datu reč ja sam odgovoran samo svojoj savesti i svom biračkom telu, pa ne mogu, kako rekoh, dozvoliti da se jedna data reč podvrgne kritici i to u takvom obliku kako je to maločas pročitano. G. Meštrović je u svome pismu kazao, da ja sa ovog istog mesta donesem korekciju u pogledu njegove jugoslovenske orientacije. Naravno ja sam to bio voljan učiniti i ja sam to kazao u svom pismu, moleći ga da kaže da je integralan Jugosloven i da on nije mislio na to da hrvatski narod ne može biti sloboden u okviru monarhije.

Ja nisam pozvan da dam interpretaciju inkriminisanog teksta. Gospodo, ovde ima dvojica g. g. senatora g. prota Mihalović i g. Daka Popović koji takođe dobro poznaju taj jezik i oni bi takođe mogli potvrditi tačnost citata. Ja kao čovek i novinar od profesije moram reći, da ne mogu biti toliko nesavestan i nelojalan, da netaćno interpretiram jednog Meštrovića, nego da će dati tačan tekst. G. Meštrović je od reči do reči kazao: »da su Hrvati nezadovoljni i da nisu našli u organizaciji današnje Jugoslavije ono što su tražili. Hrvatski narod hoće da bude hrvatski a u okviru monarhije to nije mogao biti. Zato sam se ja borio za slobodu hrvatstva, dakle za moju širu porodicu. Hteli smo da budemo isto tako slo-

bodni kao Madari ili Austrijanci. Na pitanje: »I jeste li postali tako slobodni?« on kaže: »Na to sam već odgovorio.«

Ja sam, gospodo senatori, voljan — ponavljam — da izvršim tu korekciju, ali molim g. Meštrovića da ne upućuje pretstavke Senatu, jer za to nije nadležan ni Senat, ni Meštrović da daju ispravke, nego da uputi jedan demanti — kad se već bavi politikom — onom istom listu u kome je išašla ova njegova izjava, u kome povlači one reči koje su napisane. To će biti najbolje svedočanstvo njegove integralne jugoslovenske orientacije, i ja će onda takvu njegovu izjavu pročitati u Senatu i daću mu na taj način potpunu satisfakciju. (Živo odobravanje i glasovi: Ta-kó je!)

Ali se, gospodo, ne može dozvoliti da bude neko u Splitu federalista, a u Beogradu unitarista, ili republikanac u Zagrebu, a monarhistu u Beogradu... (Jovo Banjanin: To nije tačno, gospodine. Vi ne pozajmete Meštrovića, a ja ga poznajem, ja znam Meštrovićev patriotizam i znam da on stoji izvan svake sumnje. Ja više verujem Meštroviću, koji mi je dobro poznat, nego jednom madarskom novinaru.)

To može biti! Neka on to onda demantuje u madarskom listu! Ja tu aluziju nisam ni pravio na g. Meštrovića. Ja sam kazao: da neko ne može biti federalista u Splitu, a unitarista u Beogradu... Ne može se davati izjava jednom neprijateljski raspoloženom listu, a ne dozvoliti meni, i ako sam ga za to molio — imam o tome i recepis — da ovo nje-govo pismo objavim u novinama.

Jovo Banjanin: Taj je novinar dolazio radi aranžmana jedne izložbe, i uzgred izvlačio izjave od ljudi.

Milan Popović: Ja za to nisam kriv!

Gavrilo Cerović (prema Banjaninu): Vi uvek branite neke ljude koji to ne zaslužuju.

Jovo Banjanin: Šta vi to meni upućujete? Ja znam bolje te ljudel! Ja branim Meštrovića, jer je zaslužan čovek.

Milan Popović: I ja branim Meštrovića, ali tražim od g. Meštrovića, da uputi demanti tome madarskom listu. Vi zнате, gospodine Banjaninu, kao novinar, da je to put i način. Ili neka uputi demanti tome listu, ili neka mi da ovlaštenje, da mogu njegovo pismo, u kome je dao pravu interpretaciju, da objavim u ovdašnjim listovima.

Molim, Gospodine Prezsedniče, da se zapisnik u tome smislu ispravi, i to u njegovoj stilizaciji. Da se kaže mesto: »netačno interpretirana od jednog senatora«, »netačno interpretirana od strane jednog madarskog novinara«. S takvom ispravkom zapisnika ja bih se zadovoljio.

Prezsednik dr. Ante Pavelić: Ja sam citirao reči g. Meštrovića, da je njegova izjava po jednom madarskom žurnalistu netačno interpretirana. To je dalo povoda, da je g. Popović ovde držao govor, i ja sam mislio, kad se bude radilo o tome, da li on više da veruje jednom madarskom žurnalistu, ili g. Meštroviću, da će g. senator Popović odmah se staviti na stanovište, da veruje g. Meštroviću, koji tvrdi, da je njegova izjava od madarskog novinara netačno reproducirana i interpretirana. Ko prati tu vanjsku štampu, bilo talijansku, bilo madarsku, gospodo senatori, kao što mi imamo prilike ovde, onda vidimo da mi ne bi išašli iz toga, da neprestano dajemo demantije raznih tendencioznih izjava, koje su napere-ne bilo protiv naše države, bilo protiv naših uglednih pojedinih ljudi.

Zato povodom toga, što je g. Meštrović izjavio, da je njegova izjava netačno interpretirana, mislim da sam progovorio na usta celoga Senata, koji ne može pustiti da na ovakvog čoveka padne ljaga a isto tako da ne možemo tražiti od jednoga Meštrovića, da se taj čovek snizi na taj nivo, da šalje u madarsku štampu razne demantije. (Dr. Uroš Krulj: Mora demantovati!) Ne mora, gospodo! Ja mislim da je njegova izjava da je netačno interpretiran za nas dovoljna. (Dr. Uroš Krulj: Mora demantovati, kad mu je nešto podmetnuto! To je put i način! Trebao je demantovati u listu „Az Ešt“!).

Obzirom na to, gospodo, da mi ne možemo dati lekcije g. Meštroviću, šta da on u celoj stvari napravi, hoće li slati demanti ili ne, — ja držim da sam radio ispravno, kad sam njegovu izjavu, da je njegov intervju netačno interpretiran, ovde pred Senat izneo i istodobno propratio sa svojim rečima, da je patriotizam g. Meštrovića iznad svega, i da mi, gospodo, čoveka, koji je proslavio ime Jugoslavije po celome svetu, ne možemo pustiti da se poteže ovde u Senatu bez obrane.

Toliko imam da izjavim g. Popoviću, i molim ga da se zadovolji s time. Ukoliko se nalazi povreden od g. Meštrovića, gospodo, putem suda može si privabiti zadovoljštinu.

Milan Popović: Ja tražim, da se ispravi zapisnik i da se stavi mesto »netačno interpretirana od strane jednog senatora«, da se kaže »netačno interpretirana od strane jednog madarskog novinara«. Tako je bilo uneto u zapisnik.

Prezsednik dr. Ante Pavelić: Onda je to omaškom došlo u zapisnik.

Sekretar dr. Vaso Glušac: Primam ispravku, da se u zapisniku stavi »od strane jednog madarskog novinara«.

Prezsednik dr. Ante Pavelić: Pošto je g. sekretar primio ispravku senatora g. Popovića, zapisnik prošle sednice se overovljuje. — Molim g. sekretara da pročita izveštaj Finansijskog odbora o odobrenju tri rešenja Ministarskog saveta.

Sekretar dr. Vaso Glušac saopštava: Finansijski odbor Senata izveštava da je na svojoj sednici od 28. jula ove godine primio na znanje i odobrio rešenje Ministarskog saveta o zabrani uvoza robe poreklom iz Republike Austrije; rešenje o ukidanju rešenja o zabrani uvoza robe iz Republike Austrije; i rešenje o dopuni napomene iza broja 24 uvozne tarife predloga Zakona o opštoj carinskoj tarifi.

Prezsednik dr. Ante Pavelić: Odobrava li Senat ova rešenja Ministarskog saveta? (Odobrava). Objavljujem da je Senat ova rešenja odobrio i ista će biti upućena nadležnom Ministru finansija na dalji zakonski postupak. — Molim g. sekretara da saopsti izveštaj Odbora za molbe i žalbe.

Sekretar dr. Vaso Glušac saopštava: Odbor za molbe i žalbe Senata podnosi Senatu izveštaj o molbi Andrije Gabrščeka, književnika i novinara iz Ljubljane, za priznanje dosmrte penzije, i o molbi g. Gavrila Cerovića za priznanje godina službe.

Prezsednik dr. Ante Pavelić: Saopšteni izveštaji Odbora za molbe i žalbe biće otstampani, razdeleni se gospodi senatorima i biće stavljeni na dnevni red, kad to Senat zaključi. — Molim g. sekretara da pročita izveštaj specijalnog Odbora.

Sekretar dr. Vaso Glušac saopštava: Naročiti Odbor Senata koji je proučavao zakonski predlog senatora g. g. Dimitrija Iličanovića i drugova o suzbidi-

janju korupcije u javnoj službi podnosi Senatu svoj izveštaj.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: I ovaj izveštaj specijalnog Odbora biće otštampan, razdelen će se gospodi senatorima i biće stavljen na dnevni red kad to Senat zaključi.

Prelazimo na dnevni red. Na dnevnom je redu kao prva tačka pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o trgovinskom aranžmanu između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Madarske, zaključenom i potpisanim u Budimpešti 15. maja 1933. godine.

Molim senatora g. dr. Kotura da kao izvestilac zauzme mesto i procita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933. god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

B e o g r a d

Odboru za proučavanje predloga Zakona o trgovinskom aranžmanu između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Madarske je čast izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije, da je završio povereni mu posao, proučivši na današnjoj svojoj sednici u načelu i u pojedinostima pomenuti zakonski predlog, koji mu je dostavljen aktom Pretsednika Senata od danas pod br. 1857.

Odbor je našao da ovaj trgovinski aranžman ima za cilj da olakša, u današnjim izuzetnim prilikama, trgovacku razmenu između obeju zemalja i da se ovim aranžmanom ne dira u odredbe jugoslovensko-madarskog trgovinskog ugovora od 24. jula 1926. godine. Na protiv, želi se da se pomogne razvijanju uzajamnih privrednih odnosa, koje je u jakoj meri sputano postojećim propisima o prometu deviza. Ovim aranžmanom omogućava se kompenzovanje uzajamnih potraživanja koja potiču iz obostranog izvoza.

Sa ovih razloga, Odbor je primio u načelu i u pojedinostima ovaj zakonski predlog, te mu je čest predložiti Senatu da ga i on usvoji onako kako ga je Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. dr. Đuru Kotura.

Sekretar Odbora
Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj s. r., Fran Kukuljević-Sakcinski s. r., Jordan Cvetković s. r., B. Gavrilović s. r., M. Marjanović s. r., Dr. Đ. Kotur s. r.

Na dnevni red današnje sednice stavljen je pretres 12. izveštaja Odbora za proučavanje zakonskih predloga o raznim konvencijama i aranžmanima naše zemlje sa drugim državama. Kako je sve te zakonske predloge proučavao jedan te isti Odbor, pa kako je meni pala u deo uloga odborskog izvestioca u svim tim predmetima, ja ću biti sloboden u ovome izlagaju u isto vreme obuhvatiti sve te aranžmane

i konvencije i pri tome izneti u kratkim potezima najznačajnije momente sadržane u pomenutim konvencijama i aranžmanima.

Po svome karakteru i sadržini sve se te konvencije mogu svrstati u glavnog u tri grupe. U prvu grupu ulaze privredno-trogovački sporazumi, u drugu saobraćajno-tehnički, a u treću socijalno-političke konvencije.

A sada dozvolite mi, gospodo, da vam u najkratčim crtama prikažem značajnije momente iz tih sporazuma.

Dozvolite mi, gospodo, pre svega, da vam u najkratčim crtama prikažem naše odnose sa Madarskom.

Sa Madarskom su naše trgovacke veze relativno dobro razvijene. Kako u našem izvozu, tako i u uvozu, Madarska zauzima peto ili šesto mesto. Za Madarsku izvozimo poglavito gradu, voće, hemijske proizvode i rude, a iz Madarske uvozimo tekstil, metale, izrade, mašine, željeznički materijal, uljano semenje i drugo.

Medutim, od 1930. godine naš izvoz za Madarsku naglo opada: od 486 miliona dinara, on je pao 1931 na 317 miliona, a 1932 god. na 125 miliona dinara. Ovaj pad našega izvoza proistiće koliko iz opšte privredne krize, toliko i iz ograničenja, koja je Madarska postavila pri uvozu. Ova ograničenja potiču u glavnom od dve madarske uredbe: jednom je, septembra 1931, zavedena stroga kontrola deviznog prometa, a drugom je, januara 1932, zavedeno kontingentiranje uvoza izvesnih proizvoda u Madarsku.

Trgovacki aranžman od 15. maja 1933. ima za cilj da ublaži ova madarska ograničenja i omogući povoljan razvoj našeg izvoza za Madarsku. U pogledu platnoga prometa, predvidena je kompenzacija uzajamnih potraživanja, koja proistiće od izvoza robe. Što se tiče madarskog uvoznog režima, predviđeni su kontingenti za uvoz onih naših proizvoda, čiji je uvoz u Madarsku vezan na dozvole. Tako smo dobili ugovorne kontingente za 90 vagona voća, 4.500 vagona drva za gorivo, 2.400 vagona razne drvene grade i t. d.

Za sadašnje izuzetne prilike, ovaj sporazum predstavlja relativno povoljnu bazu za trgovacku razmenu s Madarskom, te ga zato treba primiti. On je, u ostalom, na osnovu ovlašćenja o neodložnoj primeni međunarodnih konvencija, stavljen na snagu još 15. maja ove godine.

Posle dobivenog preferencijala od Austrije, koji je 15. januara 1932. godine stupio na snagu, naša je država zaključila 7. novembra 1931. godine poseban preferencijalni sporazum sa Francuskom. Kako su se i druge podunavske zemlje (Rumunija i Madarska) takođe vezale sličnim sporazumima sa svojim industrijskim lifierantima, može se slobodno reći da je politika preferencijalnog tretmana dunavske pšenice definitivno usvojena.

Smatrajući da prema ovoj politici srednjoevropskih (Nemačke i Austrije) i podunavskih zemalja (Jugoslavije, Madarske, Rumunije, eventualno Bugarske) ne može ostati po strani, Francuska je i sama pristala da dade preferencijalni tretman dunavskoj pšenici, zaključivši prvo preferencijalni sporazum sa Madarskom, zatim sa nama.

Svi su ovi sporazumi sa Francuskom jednoobrazni, t. j. odnose se na iste količine pšenice i istu veličinu preferencijala (carinskog sniženja).

Glavne odredbe našeg preferencijalnog sporazuma sa Francuskom su sledeće:

Francuska odobrava preferencijalni uvoz jugoslovenske pšenice u količini, koja bi odgovarala jednoj desetini (10%) celokupnog njenog uvoza.

Što se tiče veličine samog preferencijala, ona će biti utvrđena za svaku godinu posebno, no ne sme nikada preći 30% od svagašnje carine. Preferencijal u stvari ima da odgovara razlici između svetske cene i jedne po naše izvoznike unosnije cene. U koliko bi se, dakle, u potpunosti iskoristio, njegova bi vrednost iznела 80,000.000.— dinara.

Izvršenje ovog sporazuma se poverava jugoslovenskom Privilegovanim društvu za izvoz poljoprivrednih proizvoda.

Pri izvozu u Francusku naša će se pšenica plaćati prema svetskim cenama, a za nju će važiti minimalna carinska tarifa. Po realizovanom uvozu francuska će vlada uplatiti našem Privilegovanim društvu odgovarajuću razliku u ime preferencijala.

Što se tiče naših ustupaka, datih Francuzima kao protuvrednost za preferencijal, oni su dvojaki.

Jedni su ustupci farmaceutski, a odnose se na neke izmene naših propisa za uvoz francuskih farmaceutskih specijaliteta. Tako, rok za registrovanje tih specijaliteta se utvrđuje od šest meseci do 1 godine, mesto 6 meseci; predviđa se način određivanja novih cena; reguliše se jezik etiketa na tim specijalitetima i izdavanje certifikata sanitarnih vlasti i, na posletku, kontrola medikamenata.

Dруги су ustupci carinsko-tarifne prirode, a odnose se na neke specijalne francuske artikle, na koje smo snizili našu carinsku tarifu.

Sporazum je zaključen na 3 godine i može se ponovo obnavljati. Stupa na snagu odmah posle ratifikacije.

Svi razlozi govore u prilog francuskog sporazuma, koji, ako se samo do kraja sproveđe, može da donese korist od nekih 50 do 80 miliona dinara, a pri tome ne uslovljava sa naše strane, u ime protuvrednosti, kakvu osetljiviju žrtvu.

Što se tiče daljnih konvencija sa Republikom Francuskom, tu je i ugovor o radu i o pomoći.

Između Jugoslavije i Francuske zaključen je i potpisani u Parizu 29. jula 1932 godine Ugovor o radu i o pomoći, koji uglavnom sadrži ove odredbe:

U čl. I reč je o administrativnim olakšicama koje će se činiti radnicima koji iz jedne od obeju zemalja odlaze na rad u onu drugu zemlju, o izdavanju pasoša i ostalih potrebnih isprava, kao i o besplatnom viziranju i legalizovanju isprava izdatih u jednoj zemlji od strane diplomatskih i konzularnih vlasti one druge zemlje; ovo važi i za porodice tih radnika koje bi sa njima zajedno putovale ili dočnije njima dolazile.

Članovi 2 do 8 sadrže propise o regrutovanju radnika, koje može biti brojno ili poimenično. Vlada zemlje u kojoj se vrši regrutovanje može odrediti oblasti u kojima će regrutovanje biti dopušteno, a Vlada one druge zemlje može odrediti oblasti u koje se radnici mogu upućivati. Sem toga, tu se nalaze i propisi o načinu regrutovanja, o radnim ugovorima i njihovom viziranju, o klasifikovanju i selekciji radnika, o lekarskom pregledu i lekarskim uvremenjima i o vršenju kontole pri odlasku radnika iz jedne i njihovom dolasku u drugu zemlju.

Ova konvencija je neosporno potrebna i odgo-

vara praksi u takvim slučajevima, pa bi je bez daljnog trebalo primiti.

Što se tiče ostalih konvencija, i one imaju taj karakter međunarodne prakse i očnosa u saobraćajnim, trgovackim i socijalnim predmetima, pa kako ih je Narodna skupština usvojila u celini bez izmena, ja sam slobodan umoliti Vas da i Vi, gospodo senatori, usvojite te konvencije u celini u onom obliku kako ih je i Narodna skupština usvojila. (Odobravanje).

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Reč ima senator g. dr. Emilo Gavrila.

Dr. Emilo Gavrila: Uvažena gospodo senatori, dragi drugovi! Ovaj predlog o trgovinskom aranžmanu sa Madarskom u svome uvodu ima ove reči: da se ovi aranžmani sklapaju da bi se olakšala trgovacka razmena, da se pomogne trgovini u današnjim teškim prilikama valutarnim, monetarnim i Bog vas pita još kojim, te da se ipak malo pokrene trgovina.

Ja pitam kako je moguće i da li je moguće da oživi trgovina, kada oni koji se njome bave nemaju prilike da se sastanu, kada je našim trgovcima zatvorena granica tako reći, jer uopšte ne dobivaju pasoše ili ih dobivaju vrlo teško i uz velike protekcije. To važi naročito za Dunavsku banovinu, koja ima najživljiji kontakt baš sa Madarskom, naročito u pogledu razmene dobara.

Gospodo, ja ne znam gde zapinje i zašto se našim ljudima iz Dunavske banovine tako teško izdaju pasoše, dok obratno iz Madarske ljudi vrlo lako dobijaju: pasoše za ulaz u našu zemlju. Kad nije već ovde resorni Ministar, ja molim prisutnog g. Ministra, da upozori Kraljevsku vladu na to, da bi trebalo olakšati i omogućiti izdavanje pasoša za Madarsku. Za to ima, pored ostalog, jedan naročiti razlog. Iz Madarske stižu i dan danas puni vagoni turista, koji idu na naše more, u Rogašku Slatinu i druge naše banje. Kažu da ih je samo poslednjih dana stiglo oko devet hiljada u našu zemlju. Ti ljudi dolaze u našu zemlju kao turisti i unose novac, a međutim od nas niko ne može u Madarsku. Pitam vas, gospodo, je li to pravo i sa ekonomsko-trgovinskog stanovišta da se našem svetu zatvaraju vrata u Madarsku?

Gospodo, ima još jedan razlog da se omogući odlazak našim ljudima u Madarsku. Znamo da je naše društvo za unapređenje turizma »Putnik« htelo da aranžira jedan izlet u Madarsku, a jedno slično madarsko preduzeće htelo je da aranžira isto tako jedan izlet iz Madarske, i da nam tako vrati posetu. I naš »Putnik«, koliko sam obavešten, bio je sa tim preduzećem u Pešti spremio aranžman, ali najedared je to sve odavde oduvano i od toga izleta nije bilo ništa. Tako se taj nameravani izlet naših trgovaca, parlamentaraca, novinara i t. d. odlaze, kao i onaj dolazak pretstavnika madarskog poslovnog sveta iz Pešte. Međutim, gospodo, nikad nije bilo potrebitije da se upoznamo i približimo sa našim severnim susedom nego danas, kada se svaki dan sve više vidi, da smo mi baš na ekonomskom polju u prvom redu upućeni na Madarsku. Osim toga, mi vidimo danas u Madarskoj neku evoluciju, neku duhovnu preorientaciju i mi se nadamo da će nam to samo dobra doneti. A i inače opšte prilike u svetu upućuju nas na sporazum sa našim susedom, kada, kao što rekoh, ovim raznim paktovima možemo smatrati da nam je zagarantovan mir bar na deset godina.

Šta će biti za tih 10 godina? Hoće li to biti mir da se spremamo za veću borbu posle 10 godina, ili

ćemo gledati da se duhovi i atmosfera tako pročiste i umire da uopšte ne treba da dode nikada više do rata. Ja mislim, gospodo, i s toga gledišta da mi odavde, i naša Vlada i naša zemlja, radimo na tome da se tih 10 godina upotrebe na to obostrano zbliženje naroda. A vi vidite, gospodo, kakva je razlika između vlade grofa feudalca, krutoga Betlena i elastičnog Gembesa, i zato od njega se može očekivati neka dobra preorijentacija madarske politike, tako da se zaista može da stvori jedna atmosfera koja će ukloniti opasnosti rata. (Stevan Mihalđić: Najmanje od Gembesa!) Nemojte tako da kažete. On je elastičan političar. (Jovo Banjanin: Vidimo kako leti aeroplonom u Rim!) Ja vam mogu kazati: ako vi sudite po člancima nekih novinara i po govorima nekih državnika, nemojte verovati da je to mišljenje madarskog naroda. Svuda je to tako, a kod Madara specijalno to što je to jedan narod koga vode ljudi koji ne osećaju s njim. Sasvim je drugo njihova politika od ubedenja i uverenja koja vladaju u narodu. Madari su jedan dobar, pošten i iskren narod, jedan viteški narod, ali ga kvare političari. Ja sam živeo među njima, ja sam patio među njima, mene su i zatvarali, pa ipak kažem: sa Madarima mi možemo izaći na kraj, dok njihovi političari dodu do drugog mentaliteta, a na to će ih prisiliti međunarodne prilike i njihove sopstvene prilike. Oni su, gospodo, Ugovorom o miru mnogo izgubili. Nisu izgubili samo prema pobednicima. Čak i njihova saveznica Austrija uzela je jedno parče Burgenlanda. Oni su prikraćeni i prirodno je da njih to boli i boleće ih, a sve razumeti znači sve praštati.

Na jednom zboru koji je držala madarska stranka predsedavao je jedan odličan Madar, koga poznam tako reći iz detinjstva. To je bilo nedavno pre sklapanja mira, i on je na tome zboru govorio o svojoj umrloj majci. Svi su znali da on misli na umrлу Madarsku. Gospodo, mi smo plakali 500 godina posle Kosova. Ja verujem, gospodo, da će taj dobar narod doći do takvih pretstavnika svoje javnosti i svoje politike, da ćemo mi moći da se razumemo. Mi smo i u prošlosti često imali dodira s njima, i dok je bila Srbija, bili su i kongresi i dočeci. Zašto to ne bi moglo danas da bude, kad treba da spremamo teren za budućnost da budemo dobri susedi? (Dragoljub Ivanović: Neka Bog da njima ono što oni nama misle!) Vi zato tako govorite što ne znate njihovu dušu. Ja sam bio pet godina u zatvoru i tamo sam ih dobro upoznao.

Poznao sam ih onda kad su me zatvorili. Ja sam bio u zatvoru, gde me je čuvalo 18 žandarma za celo vreme rata od četiri i po godine, nedaleko od Subotice. Došao je narod na slobodu, oterao je žandarme i htio je da ih linčuje. Madari su kazali: «Mi hoćemo sa Srbima, mi smo s njima i pre dobro živeli, mi smo s njima trgovali i bilo je dobro i njima i nama. Vi političari i novinari sve ste to pokvarili. Ovaj gospodin je danas slobodan.» Molio me je prefekt policije, pitao je šta će da bude s njim. Kazao sam mu: ja ne znam; ja idem prvim vozom u Suboticu jer je tamo već bila srpska vojska. Onaj narod koji je tamo stajao, koji me je spasao kazao je: neka ide ovaj gospodin, neka dovede srpsku vojsku, a varoš ćemo dotele mi da čuvamo.

Ja poznajem dušu madarskog naroda i znam ga kao narod sa kojim može da se radi i treba da se radi. Treba da se spremi mogućnost da se stvori takva

atmosfera da se sve te oštice uklone, a ne da se još više zaoštravaju. Zato i treći put molim da se olakša lični saobraćaj, i ako postoji namera za one izlete i posete, da se to ostvari. Ja to stavljam na dušu Kraljevske vladi. (Stevan Mihalđić: Izvolite pitati kako se osećaju optanti koji moraju svakoga dana da prelaze granicu. Za turiste verujem da je tako, ali ponavljam, pitajte naše jadne optante koji imaju svoja imanja tamo, a ne mogu da ih vide ni iz daleka). To ne radi narod, to radi neko koji treba da promeni politiku, da promeni svoje mišljenje; a mi madarski narod moramo pomagati da se dode do te promene mišljenja. — Inače, ja primam ovaj trgovinski aranžman za osnovu debate.

Predsednik dr. Ante Pavelić: Pošto nema više prijavljenih govornika, time se zaključuje načelnici pretres. Prelazimo na rešavanje o tome, da li se ovaj zakonski predlog prima u načelu ili ne. Ona gospoda senatori koji su za to da se ovaj zakonski predlog u načelu primi, glasaće »za«, a gospoda koja su protiv, glasaće »protiv«. Molim g. sekretara da proziva g. g. senatora.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g. g. senatore i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
Alkalaj dr. Isak — otsutan
Altiparmaković Jovan — za
Arnavutović Šerif — otsutan
Banjanin Jovo — za
Bogojević Vasa — za
Vidaković Antun — za
Vilović Osman — za
Vrbanić dr. Milan — za
Vujić Pavle — za
Gavrila dr. Emilo — za
Gavrilović dr. Bogdan — za
Gaj Ljudevit — za
Glušac dr. Vaso — za
Gmajner dr. Ivan — za
Grasl dr. Georg — otsutan
Gregorin dr. Gustav — otsutan
Desnica dr. Uroš — otsutan
Dobrinić Petar — otsutan
Dragović Milutin — otsutan
Dirlić Petar — za
Dordević Dragoslav — za
Živanović Jeremija — otsutan
Ivanović Don Frano — za
Ivanović Dragoljub — za
Ivković dr. Momčilo — za
Ilićanović Dimitrije — za
Jalžabetić Tomo — za
Janković Stjepan — za
Jovanović Ž. Miloje — za
Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
Kovačević Tomo — otsutan
Kostić Petar — otsutan
Kotur dr. Dura — za
Krulj dr. Uroš — za
Kukuljević-Sakeinski Fran — za
Ljubibratić dr. Savo — za
Mažuranić dr. Želimir — otsutan
Majstrović dr. Ivan — otsutan
Marjanović Milan — za
Mahmutbegović Sefedin — za
Mišić dr. Mića — otsutan
Mihalđić Stevan — za

Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krstā — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Gospodo senatori, izvolite čuti rezultat glasanja. Glasalo je svega 55 g. g. senatora i svi su glasali »za«. Na taj način je ovaj zakonski predlog u načelu prihvaćen.

Prelazimo sada na pretres zakonskog predloga u pojedinostima. Molim g. izvestioca da čita redom paragrafe zakonskog predloga.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1?
 (Prima.) Objavljujem da je primljen.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita § 2:

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2?
 (Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Prema tome je ovaj zakonski predlog primljen i u pojedinostima. Pristupamo konačnom poimeničnom glasanju o ovom zakonskom predlogu u celini. Molim g. sekretara da proziva g. g. senatore.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Serif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za

Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrla dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Dordević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iliđanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamelihmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za

Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Sverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Sola Atanasije — za
 Superina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Izvolite čuti, gospodo, rezultat glasanja. Glasalo je svega 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome, objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o trgovinskom aranžmanu između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Madarske.

Prelazimo na tačku drugu dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o sporazumu između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske o preferencijalnom postupanju sa jugoslovenskom pšenicom. — Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita:

Beograd, 27 jula 1933 god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
BEOGRAD.

Odboru za proučavanje predloga Zakona o sporazumu između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske o preferencijalnom postupanju sa jugoslovenskom pšenicom čast je izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije da je na svojoj sednici od 27. o. m. proučio svestrano ovaj zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Pretsedništva Senata od 27. o. m. pod Br. 1859, i našao da se ovim sporazumom samo pojačava uzajamna priyredna saradnja između dveju prijateljskih zemalja, kao i da nam ona može da doneše znatne koristi. Sledstveno tome, Odbor je ovaj zakonski predlog primio u načelu i u pojedinstvima; te mu je čest predložiti Senatu da ga i on izvoli prihvati tekstuelno onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. dr. Duru Koturu.

Sekretar Odbora
Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
 Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
 B. Gavrilović, s. r.
 M. Marjanović, s. r.
 Jordan Cvetković, s. r.
 Dr. D. Kotur, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Pristupamo načelnom pretresu. Pošto nema prijavljenih govornika, zaključujem načelni pretres i prelazimo na rešavanje o zakonskom predlogu u načelu. Gospoda koja primaju ovaj zakonski predlog u načelu, neka izvole glasati »za«, a gospoda koja su protiv, neka izvole glasati »protiv«. Molim g. sekretara da izvrši pozivku.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrila dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Dordević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iližinović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamelimedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za

Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Umlanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Silović dr. Josip — za
 Sola Atanasije — za
 Superina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je svega 55 g. g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome, ovaj zakonski predlog je u načelu prihvaćen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1? (Prima). Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2? (Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Time je zakonski predlog primljen i u pojedinostima. Pristupamo konačnom poimeničnom glasanju o zakonskom predlogu u celini. Izvolite čuti prozivku.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrila dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Dešnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Đirlić Petar — za
 Dordević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iliđanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubičić dr. Savo — za

Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomasić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomic Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Umlanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Silović dr. Josip — za
 Sola Atanasije — za
 Superina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Izvolite čuti rezultat glasanja. Glasalo je svega 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o sporazu-mu između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske o preferencijalnom postupanju sa jugoslovenskim pšenicom.

Prelazimo na tačku treću dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o ugovoru o radu i pomoći sa prilozima, zaključenom i potpisana-nom u Parizu 29. jula 1932 godine između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske. — Molim g. izvestioča da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933 god
 SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
 BEOGRAD

Odbor za proučavanje zakonskog predloga o ugovoru o radu i pomoći između Kraljevine Jugo-

slavije i Republike Francuske, na svojoj sednici od 27. jula 1933 godine, uzeo je u rasmatranje pitanje koje raspravlja ovaj ugovor, koji podjednako interesuje obe države.

Odbor je u načelu i u pojedinostima usvojio tekstuelno ovaj zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Pretsedništva Senata od 27. o. m. pod br. 1862.

Pošto se ovim ugovorom utvrđuje uzajamna socijalno-politička saradnja između dveju prijateljskih zemalja, Odboru je čest predložiti Senatu da ovaj zakonski predlog izvoli usvojiti tekstuelno, onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. dr. Đuru Kotura.

Sekretar Odbora
Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
B. Gavrilović, s. r.
M. Marjanović, s. r.
Jordan Cvetković, s. r.
Dr. D. Kotur, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Pristupamo načelnom pretresu. Kako nema prijavljenih govornika, zaključujem načredni pretres i prelazimo na glasanje o zakonskom predlogu u načelu. Molim g. sekretara da proziva g. g. senatore.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g. g. senatore i oni su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
Alkalaj dr. Isak — otsutan
Altiparmaković Jovan — za
Arnavutović Šerif — otsutan
Banjanin Jovo — za
Bogojević Vasa — za
Vidaković Antun — za
Vilović Osman — za
Urbanić dr. Milan — za
Vujić Pavle — za
Gavrila dr. Emilo — za
Gavrilović dr. Bogdan — za
Gaj Ljudevit — za
Glušac dr. Vaso — za
Gmajnér dr. Ivan — za
Grasl dr. Georg — otsutan
Gregorin dr. Gustav — otsutan
Desnica dr. Uroš — otsutan
Dobrinić Petar — otsutan
Dragović Milutin — otsutan
Dirlić Petar — za
Dorđević Dragoslav — za
Živanović Jeremiјa — otsutan
Ivanović Don Frano — za
Ivanović Dragoljub — za
Ivković dr. Momčilo — za
Hidžanović Dimitrije — za
Jalžabetić Tomo — za
Janković Stjepan — za
Jovanović Ž. Miloje — za
Karamelimedović dr. Hamdija — otsutan
Kovačević Tomo — otsutan
Kostić Petar — otsutan

Kotur dr. Đura — za
Krulj dr. Uroš — za
Kukuljević-Sakcinski Fran — za
Ljubibratić dr. Savo — za
Mažuranić dr. Želimir — otsutan
Majstrović dr. Ivan — otsutan
Marjanović Milan — za
Mahmutbegović Sefedin — za
Mićić dr. Mića — otsutan
Mihalđić Stevan — za
Muftić Salem — za
Nešković Jovan — otsutan
Novak dr. Fran — za
Obradović Paja — za
Petrović Dobrosav — otsutan
Ploj dr. Miroslav — za
Popović Daka — za
Popović Matija — otsutan
Popović Milan — za
Ravnihar dr. Vladimir — za
Radovanović Krsta — za
Radulović Marko — otsutan
Rajar dr. Janko — za
Rožić dr. Valentin — za
Samurović Janko — otsutan
Simonović Milan — otsutan
Smiljanić Krsta — za
Sočica Mujo — za
Stanković Jovan — za
Stanković dr. Radenko — otsutan
Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
Teslić Petar — otsutan
Timotijević Kosta — za
Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
Tomić Svetozar — za
Trinajstić dr. Dinko — otsutan
Ubavić Pavle — za
Ulmanski dr. Savo — otsutan
Frangeš dr. Oton — za
Hadži-Bošković Trajko — za
Hadži-Ristić Spira — za
Hribar Ivan — za
Cvetković Jordan — za
Cerović Gavriло — za
Džaković Milovan — za
Šverljuga dr. Stanko — otsutan
Šilović dr. Josip — za
Šola Atanasije — za
Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Izvolite čuti rezultat glasanja. Glasalo je 55 g. g. senatara, svi »za«, prema čemu objavljujem da je zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1?
(Prima.) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2?
(Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Time je zakonski predlog primljen i u pojedinostima. — Pristupamo konačnom poimeničnom glasanju o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g. g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrila dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Đirlić Petar — za
 Đorđević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iliđanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamelihmedović dr. Hamidija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmudbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomic Svetozar — za

Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Superina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g. g senatora i svi su glasali »za«. Prema tome, objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o ugovoru o radu i pomoći između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske.

Prelazimo na tačku četvrtu dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o sporazumu o stažijerima zaključenom i potpisanim u Parizu 29. jula 1932 god. između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske. Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933 god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Odboru za proučavanje predloga Zakona o Sporazumu o stažijerima između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske, zaključenom i potpisanim u Parizu 29. jula 1932 godine, čast je izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije da je na svojoj sednici od 27. o. m. svestrano proučio ovaj zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Pretsedništva Senata od 27. o. m. pod Br. 1855, i primio ga je u načelu i u pojedinostima, te mu je čest predložiti Senatu da ga izvoli usvojiti tekstuelno onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je izabrao senatora g. dr. Duru Koturu.

Sekretar Odbora
Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
B. Gavrilović, s. r.
M. Marjanović, s. r.
Jordan Cvetković, s. r.
Dr. D. Kotur, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Otvaram načelni pretres. Pošto nema prijavljenih govornika, zaključujem načelni pretres i prelazimo na glasanje o zakonskom predlogu u načelu. Molim g. sekretara da proziva g. g. senatore.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g. g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrila dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Dorđević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iličanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krulić dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubišević dr. Savo — za
 Mažuranović dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmudbegović Sefedin — za
 Mičić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Rađenko — otsutan
 Suleimanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za

Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Time je zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1? (Prima.) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2? (Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Time je zakonski predlog primljen i u pojedinostima. — Pristupamo konačnom poimeničnom glasanju o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrila dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Dorđević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iličanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krulić dr. Uroš — za

Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mičić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomić Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spirā — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavriilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je svega 55 g.g. senatora, svi su glasali »za«, prema čemu obavljajući da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o sporazumu o stažijerima između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske.

Prelazimo na petu tačku dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o sporazumu o uređenju trgovinskog prometa između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije. — Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933. god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
 BEOGRAD

Odbor za proučavanje predloga Zakona o uređenju trgovinskog prometa sa Italijom uzeo je u ra-

smatranje ovaj zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Pretsedništva Senata br. 1861 od 27. jula 1933. godine, te ga je na svojoj sednici, održanoj 27. o. m., po svestranom proučavanju usvojio tekstuelfno u načelu i u pojedinostima.

Odbor je konstatovao da je ovaj sporazum sa Italijom zaključen u cilju da se omogući razmena dobara, koja je postojećim deviznim ograničenjima inače gotovo onemogućena, te da je od velike privredne važnosti za obe zemlje.

Sa ovih razloga, Odboru je čast predložiti Senatu da ovaj zakonski predlog izvoli prihvati tekstuelfno onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio g. dr. Đuru Kotura.

Sekretar Odbora
 Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
 Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
 Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
 B. Gavrilović, s. r.
 M. Marjanović, s. r.
 Jordan Cvetković, s. r.
 Dr. Đ. Kotur, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Otvaram načelni pretres. Kako nema prijavljenih govornika, načelni je pretres zaključen. Prelazimo na glasanje o zakonskom predlogu u načelu.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrla dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Dordević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iličanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan

Kotur dr. Dura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrovic dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mičić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Time je ovaj zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1? (Prima.) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2? (Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Time je zakonski predlog primljen u pojedinostima. — Pristupamo konačnom poimeničnom glasanju o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrila dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Dordević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Fran — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iližinović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamđija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrovic dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mičić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za

Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ušmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za.

Posle glasanja:

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je svega 55 g.g. senatora i svih su glasali »za«. Prema tome, objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o sporazumu o uređenju trgovinskog prometa između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije.

Prelazimo na tačku šestu dnevnog reda: pretres izveštaja odbora o predlogu Zakona o Dopunskoj konvenciji o regulisanju putem kompenzacije trgovinskih potraživanja između Kraljevine Jugoslavije i Belgijско-luksemburške privredne unije, zaključenoj i potpisanoj u Beogradu 23 februara 1933 godine. — Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933 god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Odboru za proučavanje predloga Zakona o Dopunskoj konvenciji o regulisanju trgovачkih potraživanja sa Belgijско-luksemburškom privrednom unijom, čast je izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije da je na svojoj sednici od 27. o. m. svestrano proučio ovaj zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Pretsedništva Senata od 27. o. m. pod Br. 1853, i primio ga je u načelu i u pojedinostima, te mu je čast predložiti Senatu da ga izvoli prihvatići tekstuelno onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je izabrao senatora g. dr. Duru Kotura.

Sekretar Odbora
 Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
 Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
 Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
 B. Gavrilović, s. r.
 M. Marjanović, s. r.
 Jordan Cvjetković, s. r.
 Dr. D. Kotur, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prištupamo načelnom pretresu. Pošto nema prijavljenih govornika, načredni pretres je zaključen i prelazimo na rešavanje o zakonskom predlogu u načelu.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrla dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Đirlić Petar — za
 Đorđević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iličević Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmudbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Milićević Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanović Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sülejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan

Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — otsutan

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora, svi »za«, prema čemu je zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita naslov i § 1:

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1? (Prima.) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2? (Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. — Time je zakonski predlog primljen i u pojedinostima. Pristupamo konačnom glasanju o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnavutović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrla dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Đirlić Petar — za
 Đorđević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iliđinović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan

Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — otsutan

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o Dopunskoj konvenciji o regulisanju putem kompenzacije trgovinskih potraživanja između Kraljevine Jugoslavije i Belgijско-luksemburške privredne unije.

Prelazimo na tačku sedmu dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o konvenciji za stvaranje Međunarodnog društva za poljoprivredni hipotekarni kredit, zaključenoj i potpisanoj u Ženevi 21. maja 1931 god. — Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933. god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Odboru za proučavanje predloga Zakona o konvenciji za stvaranje Medunarodnog društva za poljoprivredni hipotekarni kredit, zaključenoj u Ženevi 21. maja 1931. godine, čast je izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije da je na svojoj sednici od 27. o. m. uzeo u rasmatranje i svestrano proučio ovaj zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Prešedništva Senata od 27. o. m. Br. 1858, te ga je primio u načelu i u pojedinostima.

Pošto se ovom konvencijom, koja je zaključena u cilju organizovanja međunarodne saradnje u okviru ekonomskih delanja Društva naroda, predviđa stvaranje Medunarodnog društva za poljoprivredni kredit, radi olakšanja tereta koji pritiskuje poljoprivrednu, smanjenja troškova eksploatacije, kao i pojačavanja kupovne snage poljoprivrednika, Odboru je čast predložiti Senatu da ovaj zakonski predlog izvoli primiti tekstuelno onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je izabrao senatora g. dr. Đura Kotura.

Sekretar Odbora
Jov. Banjanin, s. r.

Prezsednik Odbora
Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
B. Gavrilović, s. r.
M. Marjanović, s. r.
Jordan Cvetković, s. r.
Dr. Đ. Kotur, s. r.

Prezsednik dr. Ante Pavelić: Pristupamo načelnom pretresu. Kako nema prijavljenih govornika, zaključujem načelni pretres i prelazimo na rešavanje o zakonskom predlogu u načelu.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
Alkalaj dr. Isak — otsutan
Altiparmaković Jovan — za
Arnautović Šerif — otsutan
Banjanin Jovo — za
Bogojević Vasa — za
Vidaković Antun — za
Vilović Osman — za
Vrbanić dr. Milan — za
Vujić Pavle — za
Gavrla dr. Emilo — za
Gavrilović dr. Bogdan — za
Gaj Ljudevit — za
Glušac dr. Vaso — za
Gmajner dr. Ivan — za
Grasl dr. Georg — otsutan
Gregorin dr. Gustav — otsutan
Desnica dr. Uroš — otsutan
Dobrinić Petar — otsutan
Dragović Milutin — otsutan
Đirlić Petar — za
Dorđević Dragoslav — za

Živanović Jeremija — otsutan
Ivanović Đon Frano — za
Ivanović Dragoljub — za
Ivković dr. Momčilo — za
Iliđanović Dimitrije — za
Jalžabetić Tomo — za
Janković Stjepan — za
Jovanović Ž. Miloje — za
Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
Kovačević Tomo — otsutan
Kostić Petar — otsutan
Kotur dr. Đura — za
Krulj dr. Uroš — za
Kukuljević-Sakcinski Fran — za
Ljubibratić dr. Savo — za
Mažuranić dr. Želimir — otsutan
Majstrović dr. Ivan — otsutan
Marjanović Milan — za
Mahmutbegović Sefedin — za
Mićić dr. Mića — otsutan
Mihalđić Stevan — za
Muftić Salem — za
Nešković Jovan — otsutan
Novak dr. Fran — za
Obradović Paja — za
Petrović Dobrosav — otsutan
Ploj dr. Miroslav — za
Popović Daka — za
Popović Matija — otsutan
Popović Milan — za
Ravnihar dr. Vladimir — za
Radovanović Krsta — za
Radulović Marko — otsutan
Rajar dr. Janko — za
Rožić dr. Valentin — za
Samurović Janko — otsutan
Simonović Milan — otsutan
Smiljanić Krsta — za
Sočica Mujo — za
Stanković Jovan — za
Stanković dr. Radenko — otsutan
Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
Teslić Petar — otsutan
Timotijević Kosta — za
Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
Tomić Svetozar — za
Trinajstić dr. Dinko — otsutan
Ubavić Pavle — za
Ulmanski dr. Savo — otsutan
Franeš dr. Oton — za
Hadži-Bošković Trajko — za
Hadži-Ristić Spira — za
Hribar Ivan — za
Cvetković Jordan — za
Cerović Gavrilo — za
Džaković Milovan — za
Šverljuga dr. Stanko — otsutan
Šilović dr. Josip — za
Šola Atanasije — za
Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Prezsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Time je zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1?
(Prima.) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita: § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2?
(Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Time je zakonski predlog primljen i u pojedinostima. Pristupamo konačnom poimeničnom glasanju o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
Alkalaj dr. Isak — otsutan
Altiparmaković Jovan — za
Arnautović Šerif — otsutan
Banjanin Jovo — za
Bogojević Vasa — za
Vidaković Antun — za
Vilović Osman — za
Vrbanović dr. Milan — za
Vujić Pavle — za
Gavrila dr. Emilo — za
Gavrilović dr. Bogdan — za
Gaj Ljudevit — za
Glušac dr. Vaso — za
Gmajner dr. Ivan — za
Grasl dr. Georg — otsutan
Gregorin dr. Gustav — otsutan
Desnica dr. Uroš — otsutan
Dobrinić Petar — otsutan
Dragović Milutin — otsutan
Dirlić Petar — za
Đorđević Dragoslav — za
Živanović Jeremija — otsutan
Ivanović Don Frano — za
Ivanović Dragoljub — za
Ivković dr. Momčilo — za
Iliđanović Dimitrije — za
Jalžabetić Tomo — za
Janković Stjepan — za
Jovanović Ž. Miloje — za
Karamehmedović dr. Hamdić — otsutan
Kovačević Tomo — otsutan
Kostić Petar — otsutan
Kotur dr. Đura — za
Krulić dr. Uroš — za
Kukuljević-Sakeinski Fran — za
Ljubibratić dr. Savo — za
Mažuranić dr. Želimir — otsutan
Majstrović dr. Ivan — otsutan
Marjanović Milan — za
Mahmutbegović Sefedin — za
Mićić dr. Mića — otsutan
Mihalđić Stevan — za
Muftić Salem — za
Nešković Jovan — otsutan
Novak dr. Fran — za
Obradović Paja — za
Petrović Dobrosav — otsutan
Ploj dr. Miroslav — za
Popović Daka — za
Popović Matija — otsutan
Popović Milan — za
Ravnihar dr. Vladimir — za
Radovanović Krsta — za
Ráđulović Marko — otsutan
Rajar dr. Janko — za
Rožić dr. Valentin — za

Samurović Janko — otsutan
Simonović Milan — otsutan
Smiljanić Krsta — za
Sočica Mujo — za
Stanković Jovan — za
Stanković dr. Radenko — otsutan
Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
Teslić Petar — otsutan
Timotijević Kosta — za
Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
Tomić Svetozar — za
Trinajstić dr. Dinko — otsutan
Ubavić Pavle — za
Ulmanski dr. Savo — otsutan
Franeš dr. Oton — za
Hadži-Bošković Trajko — za
Hadži-Ristić Spira — za
Hribar Ivan — za
Cvetković Jordan — za
Cerović Gavriло — za
Džaković Milovan — za
Šverljuga dr. Stanko — otsutan
Šilović dr. Josip — za
Šola Atanasije — za
Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o konvenciji za stvaranje Međunarodnog društva za poljoprivredni hipotekarni kredit, zaključenoj i potpisanoj u Ženevi 21. maja 1931. god.

Prelazimo na tačku osmu dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o Dopunskom aktu uz međunarodnu konvenciju o prevozu robe železnicom (M.K.R.), zaključenu i potpisano u Bernu 23. oktobra 1924. g., zaključenom i potpisano u Bernu 23. septembra 1932. god. — Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933. god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Odboru za proučavanje predloga Zakona o dopunskom aktu uz Međunarodnu konvenciju o prevozu robe železnicom, čast je izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije da je na svojoj sednici od 27. ov. mes. svestrano proučio ovaj zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Pretsedništva Senata od 27. o. m. pod Br. 1854, i primio ga je u načelu i u pojedinostima, te mu je čast predložiti Senatu da ga izvoli prihvatići tekstuelno onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je izabrao senatora g. dr. Đuru Kotura.

Sekretar Odbora
Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
Fran Kukuljević-Sakeinski, s. r.

B. Gavrilović, s. r.
M. Marjanović, s. r.
Jordan Cvetković, s. r.
Dr. D. Kotur, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Otvaram načelni pretres. Pošto nema prijavljenih govornika, zaključujem načelni pretres i pristupamo rešavanju o zakonskom predlogu u načelu.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
Alkalaj dr. Isak — otsutan
Altiparmaković Jovan — za
Arnautović Šerif — otsutan
Banjanin Jovo — za
Bogojević Vasa — za
Vidaković Antun — za
Vilović Osman — za
Vrbanić dr. Milán — za
Vujić Pavle — za
Gavrila dr. Emilo — za
Gavrilović dr. Bogdan — za
Gaj Ljudevit — za
Glušac dr. Vaso — za
Gmajner dr. Ivan — za
Grasl dr. Georg — otsutan
Gregorin dr. Gustav — otsutan
Desnica dr. Uroš — otsutan
Dobrinić Petar — otsutan
Dragović Milutin — otsutan
Dirlić Petar — za
Dorđević Dragoslav — za
Živanović Jeremija — otsutan
Ivanović Don Frano — za
Ivanović Dragoljub — za
Ivković dr. Momčilo — za
Iličanović Dimitrije — za
Jalžabetić Tomo — za
Janković Stjepan — za
Jovanović Ž. Miloje — za
Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
Kovačević Tomo — otsutan
Kostić Petar — otsutan
Kotur dr. Dura — za
Kralj dr. Uroš — za
Kukuljević-Sakcinski Fran — za
Ljubibratić dr. Savo — za
Mažuranić dr. Želimir — otsutan
Majstrović dr. Ivan — otsutan
Marjanović Milan — za
Mahmutbegović Sefedin — za
Mićić dr. Mića — otsutan
Mihalđić Stevan — za
Muftić Salem — za
Nešković Jovan — otsutan
Novak dr. Fran — za
Obradović Paja — za
Petrović Dobrosav — otsutan
Ploj dr. Miroslav — za
Popović Daka — za
Popović Matija — otsutan
Popović Milan — za
Ravnihar dr. Vladimir — za
Radovanović Krsta — za
Radulović Márko — otsutan
Rajar dr. Janko — za

Rožić dr. Valentin — za
Samurović Janko — otsutan
Simonović Milan — otsutan
Smiljanić Krsta — za
Sočica Mujo — za
Stanković Jovan — za
Stanković dr. Radenko — otsutan
Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
Teslić Petar — otsutan
Timotijević Kosta — za
Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
Tomić Svetozar — za
Trinajstić dr. Dinko — otsutan
Ubavić Pavle — za
Ulmanski dr. Savo — otsutan
Franeš dr. Oton — za
Hadži-Bošković Trajko — za
Hadži-Ristić Spira — za
Hribar Ivan — za
Cvetković Jordan — za
Cerović Gavriło — za
Džaković Milovan — za
Šverljuga dr. Stanko — otsutan
Šilović dr. Josip — za
Šola Atanasije — za
Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Time je zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1? (Prima.) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2? (Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Time je zakonski predlog i u pojedinostima primljen. — Pristupamo konačnom poimeničnom glasanju o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
Alkalaj dr. Isak — otsutan
Altiparmaković Jovan — za
Arnautović Šerif — otsutan
Banjanin Jovo — za
Bogojević Vasa — za
Vidaković Antun — za
Vilović Osman — za
Vrbanić dr. Milan — za
Vujić Pavle — za
Gavrila dr. Emilo — za
Gavrilović dr. Bogdan — za
Gaj Ljudevit — za
Glušac dr. Vaso — za
Gmajner dr. Ivan — za
Grasl dr. Georg — otsutan
Gregorin dr. Gustav — otsutan
Desnica dr. Uroš — otsutan
Dobrinić Petar — otsutan
Dragović Milutin — otsutan
Dirlić Petar — za
Dorđević Dragoslav — za
Živanović Jeremija — otsutan

Ivanović Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iliđanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamđija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gávrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Sverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o Dopunskom aktu uz međunarodnu konvenciju o prevozu robe železnicom (M.K.R.), zaključenu i potpisana u Bernu 23. oktobra 1924. god.

Prelazimo na tačku devetu dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnoj konvenciji za uređenje lova na kitove, zaključeno i potpisanoj u Ženevi 24. septembra 1931. god. — Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933. gbd.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Odboru za proučavanje zakonskog predloga o Međunarodnoj konvenciji za uređenje lova na kitove čast je izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije da je na svojoj sednici od 27. o. m. proučio svestrano ovaj zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Pretsedništva Senata od 27. o. m. pod Br. 1860, i usvojio ga je u načelu i u pojedinostima, — te mu je čast predložiti Senatu da ga i on izvoli primiti tekstuelno onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. dr. Duru Kotura.

Sekretar Odbora
Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
 Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
 B. Gavrilović, s. r.
 M. Marjanović, s. r.
 Jord. Cvetković, s. r.
 Dr. Đura Kotur, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Pristupamo načelnom pretresu. Pošto nema prijavljenih govornika zaključujem načelni pretres i prelazimo na glasanje o zakonskom predlogu u načelu.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrila dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Đirlić Petar — za
 Dordević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don. Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za

Iliđanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomic Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ūlmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Time je zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1?
 (Prima.) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2?

(Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Time je zakonski predlog i u pojedinostima primljen. — Prelazimo na konačno poimenično glasanje o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović-Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrla dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Dordević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iliđanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za

Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomasić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomicić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Žakona o medunarodnoj konvenciji za uredenje lova na kitove.

Prelazimo na tačku desetu duevnog reda: pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o medunarodnom sporazumu o brodovima-svetionicima sa posadom, koji se nalaze van određenog mesta, zaključenom i potpisanim u Lisabonu 23. oktobra 1930. g. — Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933. god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

БЕОГРАД

Odboru za proučavanje predloga Zakona o medunarodnom sporazumu o brodovima-svetionicima sa posadom, koji se nalaze izvan određenog mesta, zaključenom i potpisanim u Lisabonu 23. oktobra 1930. godine, čast je izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije da je na svojoj sednici od 27. o. m. sestrano proučio ovaj zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Pretsedništva Senata od 27. o. m. pod Br. 1856, i primio ga u načelu i u pojedinostima, te mu je čast predložiti Senatu da ga izvoli usvojiti tekstuelno onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. dr. Đuru Kotura.

Sekretar Odbora
Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
 Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
 B. Gavrilović, s. r.
 M. Marjanović, s. r.
 Jord. Cvetković, s. r.
 Dr. Dura Kotur, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Otvaram načelni pretres. Pošto nema prijavljenih govornika, načelni pretres je zaključen i pristupamo glasanju o zakonskom predlogu u načelu.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Serif — otsutan
 Banjanin 'Jovo' — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrla dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Dordević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Doni Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momočilo — za
 Iličanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krušić dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmudbegović Sefedin — za
 Mičić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za

Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali „za”. Time je zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1? (Prima.) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2? (Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Time je zakonski predlog i u pojedinostima primljen. — Prelazimo na konačno poimenično glasanje o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Urbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrla dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Đorđević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivićević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iličanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za

Janković Stjepan — za
 Jovanović Z. Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Đura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Malimutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Žakona o međunarodnom sporazumu o brodovima-svetionicima sa posadom, koji se nalaze van određenog mesta.

Prelazimo na tačku jedanaestu dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o međunarodnoj konvenciji o teretnim linijama, zaključenoj i potpisanoj u Londonu 5. jula 1930. god., sa zaključnim Protokolom od istog dana, sa prilozima

pod I, II, III i IV i sa zaključnim aktom međunarodne konvencije o teretnim linijama 1930 god. — Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izveštيلac dr. Dura Kotur čita:

Beograd, 27 jula 1933 god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Odboru za proučavanje predloga Zakona o Međunarodnoj konvenciji o teretnim linijama je čast izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije, da je na današnjoj svojoj sednici svestrano proučio pomenuti zakonski predlog, koji mu je upućen na rad aktom Pretsedništva Senata od danas pod br. 1864; i primio ga je u načelu i u pojedinostima.

Ova Međunarodna konvencija zaključena je u cilju zaštite ljudskoga života i sopstvenosti na moru i njome su utvrđeni principi i pravila o granicama do kojih će biti dopušteno tovarenje brodova za međunarodna putovanja.

Na osnovu prednje izloženoga, Odboru je čast predložiti Senatu da ovaj zakonski predlog izvoli primiti u načelu i u pojedinostima onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. dr. Duru Koturu.

Sekretar Odbora
Jov. Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
Šilović, s. r.

Članovi:

Dr. Ploj, s. r.
Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
B. Gavrilović, s. r.
M. Marjanović, s. r.
Jord. Cvetković, s. r.
Dr. Dura Kotur, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Pristupamo načelnom pretresu. Pošto nema prijavljenih govornika, zaključujem načelnim pretres i prelazimo na glasanje o zakonskom predlogu u načelu.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
Alkalaj dr. Isak — otsutan
Altiparmaković Jovan — za
Arnautović Serif — otsutan
Banjanin Jovo — za
Bogojević Vasa — za
Vidaković Antun — za
Vilović Osman — za
Vrbanje dr. Milan — za
Vujić Pavle — za
Gavrila dr. Emilo — za
Gavrilović dr. Bogdan — za
Gaj Ljudevit — za
Glušac dr. Vaso — za
Gmajner dr. Ivan — za
Grasl dr. Georg — otsutan
Gregorin dr. Gustav — otsutan
Desnica dr. Uroš — otsutan
Dobrinić Petar — otsutan
Dragović Milutin — otsutan

Dirlić Petar — za
Dordević Dragoslav — za
Živanović Jeremija — otsutan
Ivanišević Don Frano — za
Ivanović Dragoljub — za
Ivković dr. Momčilo — za
Iličanović Dimitrije — za
Jalžabetić Tomo — za
Janković Stjepan — za
Jovanović Ž. Miloje — za
Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
Kovačević Tomo — otsutan
Kostić Petar — otsutan
Kotur dr. Dura — za
Krulj dr. Uroš — za
Kukuljević-Sakcinski Frai — za
Ljubibratić dr. Savo — za
Mažuranić dr. Želimir — otsutan
Majstrović dr. Ivan — otsutan
Marjanović Milan — za
Mahmutbegović Sefedin — za
Mičić dr. Mića — otsutan
Mihaldžić Stevan — za
Muftić Salem — za
Nešković Jovan — otsutan
Novak dr. Fran — za
Obradović Paja — za
Petrović Dobrosav — otsutan
Ploj dr. Miroslav — za
Popović Daka — za
Popović Matija — otsutan
Popović Milan — za
Ravnihar dr. Vladimir — za
Radovanović Krsta — za
Radulović Marko — otsutan
Rajar dr. Janko — za
Rožić dr. Valentin — za
Samurović Janko — otsutan
Simonović Milan — otsutan
Smiljanić Krsta — za
Sočica Mujo — za
Stanković Jovan — za
Stanković dr. Radenko — otsutan
Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
Teslić Petar — otsutan
Timotijević Kosta — za
Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
Tomić Svetozar — za
Trinajstić dr. Dinko — otsutan
Ubavić Pavle — za
Ulmanski dr. Savo — otsutan
Franeš dr. Oton — za
Hadži-Bošković Trajko — za
Hadži-Ristić Spira — za
Hribar Ivan — za
Cvetković Jordan — za
Cerović Gavrilo — za
Džaković Milovan — za
Šverljuga dr. Stanko — otsutan
Šilović dr. Josip — za
Šola Atanasije — za
Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je svega 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Time je zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1?

(Prima:) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2?

(Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Time je zakonski predlog i u pojedinostima primljen. — Pribudimo konačnom poimeničnom glasanju o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za.
 Bogojević Vasa — za.
 Vidaković Antun — za.
 Vilović Osman — za.
 Vrbanović dr. Milan — za.
 Vujić Pavle — za.
 Gavrila dr. Emilo — za.
 Gavrilović dr. Bogdan — za.
 Gaj Ljudevit — za.
 Glušac dr. Vaso — za.
 Gmajner dr. Ivan — za.
 Grasl dr. Georg — otsutan.
 Gregorin dr. Gustav — otsutan.
 Desnica dr. Uroš — otsutan.
 Dobrinić Petar — otsutan.
 Dragović Milutin — otsutan.
 Dirlić Petar — za.
 Dordević Dragoslav — za.
 Živanović Jeremija — otsutan.
 Ivanišević Don Frano — za.
 Ivanović Dragoljub — za.
 Ivković dr. Momčilo — za.
 Iliđanović Dimitrije — za.
 Jalžabetić Tomo — za.
 Janković Stjepan — za.
 Jovanović Ž. Miloje — za.
 Karamelmedović dr. Hamdija — otsutan.
 Kovačević Tomo — otsutan.
 Kostić Petar — otsutan.
 Kotur dr. Dura — za.
 Krulj dr. Uroš — za.
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za.
 Ljubibratić dr. Savo — za.
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan.
 Majstrović dr. Ivan — otsutan.
 Marjanović Milan — za.
 Mahmutbegović Sefedin — za.
 Mićić dr. Mića — otsutan.
 Mihalđić Stevan — za.
 Muftić Salem — za.
 Nešković Jovan — otsutan.
 Novak dr. Fran — za.
 Obradović Paja — za.
 Petrović Dobrosav — otsutan.
 Ploj dr. Miroslav — za.
 Popović Daka — za.
 Popović Matija — otsutan.
 Popović Milan — za.
 Ravnihar dr. Vladimir — za.
 Radovanović Krsta — za.
 Radulović Marko — otsutan.
 Rajar dr. Janko — za.

Rožić dr. Valentin — za.
 Samurović Janko — otsutan.
 Simonović Miljan — otsutan.
 Smiljanić Krsta — za.
 Sočica Mujo — za.
 Stanković Jovan — za.
 Stanković dr. Radenko — otsutan.
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan.
 Teslić Petar — otsutan.
 Timotijević Kosta — za.
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan.
 Tomić Svetozar — za.
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan.
 Ubavić Pavle — za.
 Umlanski dr. Savo — otsutan.
 Frangeš dr. Oton — za.
 Hadži-Bošković Trajko — za.
 Hadži-Ristić Spira — za.
 Hribar Ivan — za.
 Cvetković Jordan — za.
 Cerović Gavriло — za.
 Džaković Milovan — za.
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan.
 Šilović dr. Josip — za.
 Šola Atanasije — za.
 Šuperina dr. Benjamin — za.

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je svega 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o medunarodnoj konvenciji o teretnim linijama.

Prelazimo na tačku dvanaestu dnevnog reda: pretres izveštaja Odbora o predlogu Zakona o medunarodnoj konvenciji za izjednačenje podnošenja rezultata analize materija namenjenih ljudskoj i stočnoj hrani, zaključenoj i potpisanoj u Parizu 30. juna 1931 god. — Molim g. izvestioca da pročita odborski izveštaj.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita:

Beograd, 27. jula 1933. god.

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Odboru za proučavanje predloga Zakona o Medunarodnoj konvenciji za izjednačenje podnošenja rezultata analize materija namenjenih ljudskoj i stočnoj hrani, čest je izvestiti Senat Kraljevine Jugoslavije da je na svojoj sednici od danas svestrano proučio pomenuti zakonski predlog, koji mu je dostavljen na rad aktom Pretsedništva Senata Br. 1863 od 27. o. m., i usvojio ga je u načelu i tekstuelno u pojedinostima, te mu je čest predložiti Senatu da ga izvoli primiti onako kako ga je i Narodna skupština usvojila.

Za svoga izvestioca Odbor je odredio senatora g. dr. Duru Kotura.

Sekretar Odbora
 Jovo Banjanin, s. r.

Pretsednik Odbora
 Šilović, s. r.

Članovi:

Fran Kukuljević-Sakcinski, s. r.
 B. Gavrilović, s. r.
 M. Marjanović, s. r.
 Jord. Cvetković, s. r.
 Dr. Dura Kotur, s. r.
 Dr. Ploj, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Otvaram načelni pretres. Kako nema prijavljenih govornika zaključujem načelni pretres i prelazimo na glasanje o zakonskom predlogu u načelu.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrila dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za
 Dordević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iliđanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Miloje — za
 Karamehmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Lubibratić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Malimutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihaldžić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za

Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordān — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je svega 55 g.g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome je zakonski predlog u načelu primljen. — Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita naslov i § 1.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 1?
 (Prima.) Objavljujem da je § 1 primljen.

Izvestilac dr. Dura Kotur čita § 2.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat § 2?
 (Prima.) Objavljujem da je § 2 primljen. Na taj način je zakonski predlog i u pojedinostima primljen. — Pristupamo konačnom poimeničnom glasanju o zakonskom predlogu u celini.

Sekretar dr. Vaso Glušac proziva g.g. senatore koji su glasali ovako:

Alibegović Asim — za
 Alkalaj dr. Isak — otsutan
 Altiparmaković Jovan — za
 Arnautović Šerif — otsutan
 Banjanin Jovo — za
 Bogojević Vasa — za
 Vidaković Antun — za
 Vilović Osman — za
 Vrbanić dr. Milan — za
 Vujić Pavle — za
 Gavrila dr. Emilo — za
 Gavrilović dr. Bogdan — za
 Gaj Ljudevit — za
 Glušac dr. Vaso — za
 Gmajner dr. Ivan — za
 Grasl dr. Georg — otsutan
 Gregorin dr. Gustav — otsutan
 Desnica dr. Uroš — otsutan
 Dobrinić Petar — otsutan
 Dragović Milutin — otsutan
 Dirlić Petar — za

Dorđević Dragoslav — za
 Živanović Jeremija — otsutan
 Ivanišević Don Frano — za
 Ivanović Dragoljub — za
 Ivković dr. Momčilo — za
 Iliđanović Dimitrije — za
 Jalžabetić Tomo — za
 Janković Stjepan — za
 Jovanović Ž. Miloje — za
 Karamelmedović dr. Hamdija — otsutan
 Kovačević Tomo — otsutan
 Kostić Petar — otsutan
 Kotur dr. Dura — za
 Krulj dr. Uroš — za
 Kukuljević-Sakcinski Fran — za
 Ljubičić dr. Savo — za
 Mažuranić dr. Želimir — otsutan
 Majstrović dr. Ivan — otsutan
 Marjanović Milan — za
 Mahmutbegović Sefedin — za
 Mićić dr. Mića — otsutan
 Mihalđić Stevan — za
 Muftić Salem — za
 Nešković Jovan — otsutan
 Novak dr. Fran — za
 Obradović Paja — za
 Petrović Dobrosav — otsutan
 Ploj dr. Miroslav — za
 Popović Daka — za
 Popović Matija — otsutan
 Popović Milan — za
 Ravnihar dr. Vladimir — za
 Radovanović Krsta — za
 Radulović Marko — otsutan
 Rajar dr. Janko — za
 Rožić dr. Valentin — za
 Samurović Janko — otsutan
 Simonović Milan — otsutan
 Smiljanić Krsta — za
 Sočica Mujo — za
 Stanković Jovan — za
 Stanković dr. Radenko — otsutan
 Sulejmanović dr. Džafer — otsutan
 Teslić Petar — otsutan
 Timotijević Kosta — za
 Tomašić dr. Ljubomir — otsutan
 Tomić Svetozar — za
 Trinajstić dr. Dinko — otsutan
 Ubavić Pavle — za
 Ulmanski dr. Savo — otsutan
 Frangeš dr. Oton — za
 Hadži-Bošković Trajko — za
 Hadži-Ristić Spira — za
 Hribar Ivan — za
 Cvetković Jordan — za
 Cerović Gavrilo — za
 Džaković Milovan — za
 Šverljuga dr. Stanko — otsutan
 Šilović dr. Josip — za
 Šola Atanasije — za
 Šuperina dr. Benjamin — za

Posle glasanja.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Glasalo je svega 55 g. g. senatora i svi su glasali »za«. Prema tome objavljujem da je Senat konačno u celini primio predlog Zakona o međunarodnoj konvenciji za izjed-

načenje podnošenja rezultata analize materija nameñenih ljudskoj i stočnoj hrani.

Kao poslednja tačka dnevnog reda jeste pretres izveštaja Imunitetskog odbora o zahtevu g. Ministra pravde za izdavanje sudu senatora i Ministru prosvete g. dr. Radenka Stankovića, za delo iz § 194 odeljak I Krivičnog zakona. — Molim g. izvestioca dr. Koturu da izvoli pročitati izveštaj odborski.

Izvestilac dr. Đura Kotur čita:

S E N A T
 Kraljevine Jugoslavije
 Imunitetni odbor
 28. jula 1933. g.
 Beograd

SENATU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
 BEOGRAD

Imunitetni odbor primio je preko Pretsedništva Senata akt g. Ministra pravde od 29 aprila 1933 godine Br. 34749 sa zahtevom za produženje krivičnog postupka protiv senatora g. Stankovića dr. Radenka, za delo iz § 194 od. I K. z.

Na svojoj V sednici, održanoj 28. jula o. g., Imunitetni odbor je rasmotrio pomenuti predmet i ceo optužni materijal, pa mu je čast, na osnovu čl. 75 Ustava i § 110 Zakona o poslovnom redu u Senatu, predložiti Senatu:

Da se po predmetu senatora g. Stankovića dr. Radenka ne odobri ovlašćenje da se izda sudu za produženje krivičnog postupka za delo iz § 194 od. I. K. z., pošto, prema prirodi inkriminisanog dela, ne nalazi da bi to bilo opravданo, jer nema kriterijuma krivičnog dela.

Imunitetnom odboru je čast dostaviti Senatu ovaj izveštaj, s molbom da ga izvoli svojom rezolucijom odobrili.

Odbor je odredio za izvestioca po ovom predmetu senatora g. Kotura dr. Duru.

Sva akta se vraćaju.

Pretsednik
 28. jula 1933. g. Imunitetnog odbora
 Beograd. Ivan Hribar, s. r.

Članovi:

Lj. Gaj, s. r.
 Dr. Đura Kotur, s. r.
 Iliđanović, s. r.
 Asim Alibegović, s. r.

Gospodo, dozvolite mi da povodom ovoga kažem nekoliko reči. Tužbu protiv senatora i Ministra prosvete g. dr. Radenka Stankovića pôdneo je, zbog lake telesne povrede, Emanuel Kiril. Tužba je podneta Državnom tužištvu za grad Beograd. Sadržina je tužbe ta: da se g. senatoru i Ministru prosvete g. dr. Radenku Stankoviću pripisuje u greh što je, vozeći se na automobilu batajničkim drumom, imao sudar sa motorciklom pomenutog Emanuela Kirila. Sudar se desio na ovaj način. Tužilac je želeo da prestigne g. dr. Stankovića i ubrzavao je vožnju na svome motoreiklu. Kad se približio pozadi automobila g. dr. Stankovića, on je davao znak da se g. dr. Stanković skloni. Da li su to g. dr. Stanković ili njegov šofer čuli, primetili i shvatili, — to je pitanje, jer je ovaj bio iza leđa, a išao je velikom brzinom. I u tome manevriranju, kad je htio jednim naglim okretom motorcikla da obide automobil g. dr. Stankovića,

desio se jedan mali, ne sudar, nego trenje, usled koga je otkinuta bremza, kočnica sa motorcikla, i motorcikl, pošto je bio u velikoj brzini, odbačen je u stranu, i; kako kaže tužilac, pao je zajedno sa ženom na meku zemlju. (Smeh.)

Gospodo senatori, ne samo da nema kriterija krivičnog dela, jer nema subjektivne krivice g. dr. Stankovića ni malo, nego je čak možda g. dr. Stanković trebalo drugo nešto da učini, da prijavi policijskoj vlasti toga tužioca radi nepropisne vožnje. (Uzvici: Tako je!) Prema tome, gospodo, kako je sam tužilac skrivio njegov maler, koji nije veliki, i kako nema kriterija krivičnog dela u ovoj radnji, koja se upisuje u greh g. dr. Stankoviću, Odbor je našao za potrebljeno i jednodušno predložio da se g. dr. Stanković ne izda sudu, pa vas molim, gospodo senatori, da i vi to primite.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: U ovoj stvari ćemo glasati prostim glasanjem. Ona gospoda koja su za to da se primi izveštaj Odbora, neka izvole sedeti, a koja su protiv, neka izvole ustati. (Svi sede). Pošto niko ne ustaje, prima se izveštaj Imunitetskog odbora.

Administrativni odbor podneo je Senatu izveštaj o pregledu računa za tromesečje: januar, februar i mart 1933 godine. Molim g. sekretara da izvoli pročitati ovaj izveštaj.

Sekretar dr. Vaso Glušac čita:

SENAT
Kraljevine Jugoslavije
Administrativni odbor
Br. 30

Beograd, 29 jula 1933 god.

SENATU KRÁLJEVINE JUGOSLÁVIJE

U smislu § 128 Zakona o poslovnom redu u Senatu Administrativnom odboru čast je podneti svoj izveštaj o računima Senata za IV i poslednje tromeseče budžetske 1932/33 godine, t.j. za mesece: januar, februar i mart 1933 godine.

1. — Saldo iz meseца decembra 1932 g. preneto u januaru iznosi dinara 1.724.270,22

U toku meseca januara od Glavne državne blagajne podignuto je iz otvorenih kredita

	dinara
1 januara 1933 g.	600.000.—
13 januara 1933 g.	300.000.—
16 januara 1933 g.	60.835.—
16 januara 1933 g.	111.021.—

U toku meseca januara podignuto svega sa Glavne državne blagajne din. 1.071.856.—

U toku meseca januara na razne izdatke predviđene budžetom utrošeno je dinara 797.958.—

2. — Saldo iz januara preneto u februar iznosi dinara 2.001.168,22

U toku meseca februara iz Glavne državne blagajne iz otvorenih kredita podignuto je i to:

	dinara
3 februara 1933 g.	960.835.—
10 februara 1933 g.	250.000.—
10 februara 1933 g.	111.021.—
15 februara 1933 g.	250.000.—

U toku meseca februara podignuto iz Glavne državne blagajne svega dinara 1.571.856.— a na razne izdatke predviđene budžetom utrošeno je u mesecu februaru dinara 911.475,13
3. — Saldo iz februara preneto u martu dinara 2.661.599,09

U toku meseca marta od Glavne državne blagajne podignuto je i to:

	dinara
1 marta 1933 g.	600.000.—
14 marta 1933 g.	360.855.—
14 marta 1933 g.	111.020.—

Svega u toku meseca marta primljeno iz Glavne državne blagajne din. 1.071.875.— a na razne izdatke predviđene budžetom utrošeno dinara 1.237.966,01

Iz izloženog vidi se, da je u toku ova tri meseca sa Glavne državne blagajne podignuto iz otvorenih kredita za budžetsku 1932/33 godinu dinara 3.715.587.— što sa saldom prenetim iz decembra u januar od dinara 1.724.270,22

čini ukupno dinara 5.439.857,22 a u toku januara, februara i marta utrošeno dinara 2.947.399,14

Iz gornjeg izlaganja vidi se, da je u toku cele budžetske godine od 1 aprila 1932 do 1 aprila 1933 godine iz Glavne državne blagajne ukupno primljeno dinara 13.362.290.— a u toku cele budžetske godine utrošeno dinara 10.685.881,92 što znači da je manje utrošeno za celu ovu godinu dinara 2.496.408,08

Administrativnom odboru čast je izvestiti Senat da su mesečni pregledi kase Senata kako za ranije mesece tako i za mesece januar, februar i mart 1933 godine u smislu § 128 Zakona o poslovnom redu u Senatu izvršeni od strane određenih članova Odbora g.g. Ivkovića dr. Momčila, Gaja Ljudevita i Kukuljevića-Sakinskog Frana, koji su svojim potpisima na samoj knjizi blagajne potvrdili, da je stanje kase tačno i ispravno.

Prema svemu gore izloženom Administrativnom odboru čast je umoliti Senat da ovaj izveštaj primi znanju.

Sekretar Administrativnog odbora senator Ljudevit Gaj, s. r.	Pretsednik Administrativnog odbora senator K. Radovanović, s. r.
--	--

Članovi Administrativnog odbora, senatori:

Ljudevit Gaj, s. r.

Dr. Krulić, s. r.

Dr. M. K. Ivković, s. r.

Fran Kukuljević-Sakinski, s. r.

Jordan Cvetković, s. r.

K. Smiljanić, s. r.

Pretsednik dr. Ante Pavelić: Prima li Senat ovaj izveštaj na znanje? (Prima.) Pošto Senat prima, objavljujem da je izveštaj Administrativnog odbora o pregledu računa Senata za mesece januar, februar i mart ove godine Senat primio na znanje.

Pošto je time dnevni red iscrpen, ja sam tako

slobodan predložiti za iduću sednicu, koja će se zakazati pismenim putem, sledeći dnevni red:

1 — Pretres izveštaja Odbora za molbe i žalbe o molbi Andreje Gabrščeka, književnika i novinara iz Ljubljane, za priznanje dosmrtne penzije;

2 — Pretres izveštaja Odbora za molbe i žalbe

o molbi g. Gavrila Cerovića, okružnog načelnika u penziji i senatora, za priznanje godina službe.

Prima li Senat ovako predloženi dnevni red? (Prima.) Senat prima, objavljujem da je time sednica zaključena, a iduću ćemo zakazati pismenim putem.

Sednica je zaključena u 13,40 časova.

P R I L O Z I

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

Br. 17419

26.VII-1933 godine

u Beogradu.

Gospodine Prelsediči,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom 55 redovnom sastanku održanom 26. jula 1933 godine konačno usvojila **Predlog Zakona o sporazumu o stažijerima, zaključenom i potpisanim u Parizu 29. jula 1932. godine, između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske**, podnet joj od strane g. Ministra inostranih poslova i g. Ministra socijalne politike i narodnog zdravlja na osnovi ovlašćenja datog im **Ukazom Nj. V. Kralja od 28. februara 1933. godine**.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Prelsediči, u smislu člana 64 Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, do staviti Vam definitivni tekst ovoga zakonskog predloga onako kako ga je Narodna skupština usvojila, kao i original **Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavnistvu pomenuog zakonskog predloga**, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Prelsediči, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Prelsedič
Narodne skupštine,
dr. K. Kumanudi, s. r.

GOSPODINU

Dr. ANTI P A V E L I Ć U
Prelsediču Senata

B e o g r a d

N A R O D N A S K U P Š T I N A

Kraljevine Jugoslavije

sazvana **Ukazom od 19. oktobra 1932. godine** u redovan saziv za 20. oktobar 1932. godine na svom 55 redovnom sastanku, održanom 26. jula 1933. godine u Beogradu, rešila je:

P R E D L O G Z A K O N A

o

Sporazumu o stažijerima, zaključenom i potpisanim u Parizu, 29. jula 1932. godine, između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske, koji glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku silu Sporazum o stažijerima, zaključen i potpisani u Parizu 29. jula 1932. godine, između Kraljevine Jugoslavije i Republike Francuske, čiji tekst u originalu i prevodu glasi:

S P O R A Z U M

između Kraljevine Jugoslavije i nadležnih vlasti Republike Francuske u cilju da se olakša primanje stažijera u obema zemljama.

U cilju da se pomogne profesionalno obrazovanje jugoslovenskih i francuskih stažijera, potpisani predstavnici Solicajne politike Kraljevine Jugoslavije i francuskog Ministarstva rada zaključili su, pod rezervom odobrenja njihovih respektivnih Vlada, sledeći sporazum:

Član 1

Ovaj sporazum primjenjuje se na »stažijere« to jest na državljane jedne od obeju zemalja koji odlaze u onu drugu zemlju za ograničen period vremena, da se tamo usavrše u trgovackoj ili profesionalnoj praksi te zemlje, zaključujući pri tom zaposlenje u odgovarajućem industrijskom ili trgovackom preduzeću.

Stažijerima će biti dopušteno da se uposle pod uslovima utvrđenim u sledećim članovima, pri čemu se neće moći uzimati u obzir stanje radne pijace dotične profesije.

Član 2

Stažijeri mogu biti muškarci ili ženske. U načelu, oni ne treba da su stari preko trideset godina.

Član 3

Dopuštenje se daje u načelu za godinu dana. Izuzetno, ono će se moći produžiti za šest meseci.

Član 4

Broj dopuštenja koja će se dati stažijerima svake od obeju Država na osnovu ovog sporazuma ne može preći 150 godišnje.

Ovo ograničenje biće nezavisno od broja stažijera svake od obeju Država koji već borave na teritoriji one druge Države na osnovu ovog sporazuma. Ono će se primenjivati, pa ma koliko bilo trajanje za koje dopuštenja izdata u toku jedne godine budu bila odobrene i za koje vreme budu bila iskorišćena.

Ako ovaj kontingenat od 150 dopuštenja ne bi bio dostignut u toku jedne godine od strane stažijera jedne od obeju Država, ona ne može smanjiti broj dopuštenja izdatih stažijerima one druge Države, ni preneti u iduću godinu neiskorišćeni ostatak tog kontingenta.

Taj maksimum od 150 važi do 31 decembra 1932, a za svaku iduću godinu od 1. januara do 31 decembra.

Medutim, isti će se naknadno moći menjati na osnovu sporazuma do kog bi došlo na predlog jedne od obeju Država najkasnije do 1. decembra za nadradnu godinu.

Član 5

Nadležne vlasti moći će dozvoljavati prijem stažijera samo onda ako se poslodavci koji ih uposle obvežu prema ovim vlastima, da će ove stažijere čim budu obavljali normalne poslove nagradivati, tamo gde postoje kolektivne konvencije po tarifi utvrđenoj ovim konvencijama; a tamo gde ovih konvencija nema po normalnoj i uobičajenoj visini nagrade u dotičnoj profesiji i dotičnom kraju. U ostalim slučajevima, poslodavci će morati da se obvezu da će im da-

vati nagradu koja odgovara vrednosti njihovih usluga.

Član 6

Stažijeri koji budu želeli da se koriste odredbama ovoga sporazuma, moraće svoj zahtev uputiti vlasti kojoj je, u njihovoj Državi, stavljen u dužnost da centrališe molbe stažijera za njihovu profesiju. Oni će morati dati u svojoj molbi sve potrebne podatke i naročito naznačiti industrisko ili trgovačko preduzeće u kome imaju biti zaposleni. Ovoj vlasti pripada pravo ispitivanja da li ima mesta dostavljanju pomenute molbe odgovarajućoj vlasti one druge Države, vodeći računa o godišnjem kontingentu na koji ona ima prava i o rasporedu tog kontingenta koji ona bude sama utvrdila između raznih profesija i da je, prema slučaju, dostavi nadležnim vlastima one druge Države.

Nadležne vlasti obeju Država učiniće sve što mogu da obezbede upućivanje molbi u najkraćem roku.

Član 7

Nadležne vlasti postaraće se svima silama da bi se odluke administrativnih vlasti o ulasku i boravku stažijera hitno donosile. One će se, tako isto, truditi da najbrže izravnaju teškoće koje bi se mogle pojaviti odnosno ulaska ili boravka stažijera.

Član 8

Svaka od obeju Vlada dostaviće do znanja ono drugoj Vladi, u prvom mesecu po stupanju na snagu ovog sporazuma, vlast ili vlasti kojima bude stavila u dužnost centralisanje molbi državljana svoje države i postupanje po molbama državljana one druge Države.

Član 9

Ovaj sporazum ostaje na snazi do 31 decembra 1932. Posle toga, on će se prečutno produžiti i to svaki put opet na godinu dana, sem ako ne bude otkazan od jedne od obeju strana pre 1. oktobra za kraj dotične godine.

Medutim, u slučaju otkaza, dopuštenja data na osnovu ovog sporazuma ostaće na snazi za ono vreme za koje budu bila data.

Radeno u Parizu, u dva primerka 29. jula 1932.

(M.P.) M. Spalajković, s. r.

(M.P.) Erio, s. r.

§ 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnaroduje u »Službenim novinama«.

26. jula 1933 godine
u Beogradu.

Pretsednik

Sekretar (M.P.) Narodne skupštine,
Drag. Stanojević, s. r. dr. K. Kumanudi, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije
Br. 17420.
26-VII-1933 godine
u Beogradu.

Gospodine Pretsedniče,
Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom 55 redovnom sastanku, održanom 26. jula

1933 godine, konačno usvojila predlog Zakona o dopunskom aktu uz Medunarodnu konvenciju o prevozu robe železnicama (M.K.R.), zaključenu i potpisanoj u Bernu 23. oktobra 1924 godine, zaključenom i potpisanoj u Bernu 2. septembra 1932 godine, podnetoj od strane Ministra saobraćaja i Ministra inostranih poslova na osnovi ovlašćenja datog im Učizom Nj. V. Kralja od 28. februara 1933 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Pretsedniče, u smislu člana 64. Ustava i § 66. Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivan tekst ovoga zakonskog predloga onako kako ga je Narodna skupština usvojila, kao i original Učaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga. — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj je predlog pretresen po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Pretsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Pretsednik

Narodne skupštine,
dr. K. Kumanudi, s. r.

GOSPODINU

Dr. ANTI P A V E L I Ć U

Pretsedniku Senata

B e o g r a d

N A R O D N A S K U P Š T I N A

Kraljevine Jugoslavije
sazvana Učazom od 19. oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20. oktobar 1932 godine na svom 55 redovnom sastanku, održanom 26. jula 1933 godine u Beogradu, rešila je:

P R E D L O G Z A K O N A

o

Dopunskom aktu

uz Medunarodnu konvenciju o prevozu robe železnicama (M.K.R.), zaključenu i potpisanoj u Bernu, 23. oktobra 1924 godine, zaključenom i potpisanoj u Bernu 2. septembra 1932 godine, čiji tekst u originalu i prevedu glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku silu Dopunski akt uz Medunarodnu Konvenciju o prevozu robe železnicama, zaključenu i potpisanoj u Bernu, 23. oktobra 1924 godine, zaključen i potpisano u Bernu 2. septembra 1932 godine, čiji tekst u originalu i prevedu glasi:

DOPUNSKI AKT

uz

Medunarodnu Konvenciju o prevozu robe na železnicama (M.K.R.), potpisano u Bernu 23. oktobra 1924 godine.

Nemačka, Austrija, Belgija, Bugarska, Danska, Slobodna varoš Dancig, Estonija, Francuska, Ugarska, Italija, Letonija, Lihtenštajn, Luksemburg, Norveška, Holandija, Poljska, Rumunija, Švedska, Švajcarska, Čehoslovačka, Turska i Jugoslavija smatrajući

da je sadašnja monetarna i ekonomска situacija takva da čine potrebnim održavanje Prelaznih Odredaba, koje su predmet glave II Protokola potpisivanja Medunarodne Konvencije od 23. oktobra 1924, koja se odnosi na prevoz robe železnicom C.I.M.

da, na osnovu rečenog Protokola, sve Prelazne Odredbe treba da prestanu 1. oktobra 1932.

da je, prema tome, potrebno da se održe rečene Prelazne Odredbe do stupanja na snagu teksta koji će rezultovati sa naredne Konferencije za reviziju Međunarodne Konvencije za prevoz robe železnicom C.I.M. imenovale su kao svoje Punomoćnike:

Nemačka: Gospodina E. Dankwort, Savetnika poslanstva, Otpravnika poslova Nemačke a.i. u Bernu,

Austrija: Njegovu ekselenciju Gospodina M. Hoffinger, Ministra Austrije u Bernu, i

Gospodina F. Jelinek, ministarskog Savetnika u federalnom Ministarstvu trgovine i saobraćaja,

Belgija: Gospodina E. Du Bois, Otpravnika poslova Belgije a.i. u Bernu,

Bugarska: Gospodina D. Minkoff, Otpravnika poslova Bugarske u Bernu,

Danska: Gospodina Grofa E. H. Schack, Savetnika poslanstva, Otpravnika poslova Danske a.i. u Bernu,

Slobodna varoš Dancig: Njegovu ekselenciju Gospodina J. de Modzelewski, Ministra Poljske u Bernu,

Estonija: Njegovu ekselenciju Gospodina Z. Schmidt, Ministra Estonije u Švajcarskoj,

Francuska: Njegovu ekselenciju Gospodina H. de Marcilly, Ambasadora Francuske u Bernu,

Ugarska: Gospodina Z. Nanassy, Vladinog savetnika, Glavnog inspektora državnih železnica,

Italija: Njegovu ekselenciju Gospodina G. Marchi, Ministra Italije u Bernu,

Letonija: Gospodina J.-Klavins-Ellansky, Generalnog konsula Letonije u Bernu,

Lihtenštajn: Gospodina E. Beck, Otpravnika poslova Lihtenštajna u Bernu,

Luksemburg: Gospodina J. Elter, Konsula Luksemburga u Lozani,

Norveška: Gospodina H. Birkeland, Savetnika poslanstva, Otpravnika poslova Norveške a.i. u Bernu,

Holandija: Njegovu ekselenciju Gospodina W. J. Doude van Troostvijk, Ministra Holandije u Bernu,

Poljska: Njegovu ekselenciju Gospodina J. de Modzelewski, Ministra Poljske u Bernu,

Rumunija: Gospodina V. Statesko, Ekonomskog savetnika Poslanstva Rumunije u Bernu,

Švedska: Gospodina K. A. Bolfrage, Otpravnika poslova Švedske a.i. u Bernu,

Švajcarska: Gospodina H. Hunziker, Direktora odeljenja železnica federalnog departmana pošta i železnica,

Čehoslovačka: Gospodina Z. Prochazka, Savetnika poslanstva, Otpravnika poslova Čehoslovačke u Bernu,

Turska: Nedim Veyseli Bey, Otpravnika poslova Turske a.i. u Bernu,

Jugoslavija: Gospodina D. Markovića, Načelnika komercijalnog odeljenja u Kraljevskom Ministarstvu saobraćaja,

koji su se, u prisustvu i sa učešćem Delegata Komisije za upravu teritorije Sarskog basena, pošto su jedan drugome saopštili svoja punomoćija, nadena u dōbrom i propisnom obliku, saglasili u ovome:

I.

Rok od četiri godine utvrđen Prelaznim Odredbama, koje su predmet glave II Protokola Potpisiva-

nja Međunarodne konvencije od 23. oktobra 1924., koja se odnosi na prevoz robe železnicom (C.I.M.) produžava se, počev od 1. oktobra 1932., do dana stupanja na snagu teksta, koji će rezultovati sa naredne Konferencije za reviziju C.I.M.

II.

S pogledom na hitnost i važne interese koji su u pitanju, ovaj će Akt stupiti na snagu između Država, koje ga budu ratifikovale, desetog dana posle dana, koga federalna švajcarska vlada bude notifikovala zainteresovanim Vladama deponovanje ratifikacija.

Ovaj Akt ostaje otvoren za potpis do 15. septembra 1932., a posle toga datuma, za pristupanje Država, koje učestvuju u Međunarodnoj konvenciji od 23. oktobra 1924.

Švajcarska Vlada prima na sebe da prikupi i notifikuje pristupanja i ratifikacije.

U potvrdu čega su Punomoćnici gore pobrojani i Delegat Komisije za upravu teritorije Sarskog basena, potpisali ovaj Akt.

Radeno u Bernu, drugog septembra hiljadu devet stotina trideset druge, u jednom, jedinom primjerku, koji će ostati deponovan u Arhivi Švajcarske Konfederacije, i od koga će po jedan autentični prepis biti dostavljen svakoj od strana.

§ 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnaroduje u »Službenim novinama«, a obaveznu silu dobija pošto se ispuni odredba člana II, stav 1 rečenog Dopunskog akta.

26. jula 1933. godine

u Beogradu.

(M.P.) Prezsednik
Narodne skupštine,
Dr. K. Kumanudi, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

Br. 17422

26-VII-1933 godine

u Beogradu.

Gospodine Prezsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom 55. redovnom sastanku održanom 26. jula 1933. godine konačno usvojila Predlog Zakona o međunarodnom sporazumu o brodovima-svetionicima sa nosadom, koji se nalaze van određenog mesta, zaključenom i potpisanim u Lisabonu 23. oktobra 1930. godine, podnet joj od strane g. Ministra saobraćaja i g. Ministra inostranih poslova na osnovi ovlašćenja datog im Ukazom Nj. V. Kralja od 14. aprila 1933. godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Prezsedniče, u smislu člana 64. Ustava i § 66. Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivan tekst ovoga zakonskog predloga onako kako ga je Narodna skupština usvojila, kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom pretstavništvu pomenutog zakonskog predloga, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Pretsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Pretsednik
Narodne skupštine,
dr. K. Kumanudi, s. r.

GOSPODINU

Dr. ANTI P A V E L I Ć U
Pretsedniku Senata

B e o g r a d

N A R O D N A S K U P Š T I N A

Kraljevine Jugoslavije

sazvana Ukazom od 19. oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20. oktobar 1932 godine na svom 55 redovnom sastanku, održanom 26. jula 1933 godine u Beogradu, rešila je:

P R E D L O G Z A K O N A

O

Sporazumu o brodovima-svetionicima sa posadom, koji se nalaze izvan određenog mesta, zaključenom i potpisanim u Lisabonu 23. oktobra 1930 godine, koji glasi:

§ 1.

Odobrava se i dobija zakonsku silu Sporazum o brodovima-svetionicima sa posadom, koji se nalaze izvan određenog mesta, zaključen i potpisani u Lisabonu, 23. oktobra 1930 godine, čiji tekst u prevodu i francuskom originalu glasi:

Sporazum o brodovima-svetionicima sa posadom, koji se nalaze izvan određenog mesta.

Vlade ugovornice, predstavljene dole potpisanim, rešene da unificiraju znakove na brodovima — svetionicima sa posadom, koji se nalaze izvan svoga određenog mesta, saglasile su se u ovim odredbama:

Član 1.

Vlade ugovornice obavezuju se da će primeniti odredbe ovde priloženog Pravilnika, koji se odnosi na brodove — svetionike koji se nalaze izvan određenog mesta. Potrebne mere za ovu svrhu treba da budu preduzete u toku jedne godine, računajući od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Član 2.

Ovaj Sporazum ne treba smatrati kao da u bilo kojem pogledu menja pravno stanje u pojedinim zemljama što se tiče odnosa između uživalaca i vlasti odgovornih za službe brodova-svetionika.

Član 3

Ovaj Sporazum, čiji su tekstovi francuski i engleski merodavni, nosiće današnji datum; on će moći biti zaključeno do 30. aprila 1931 potpisani u ime svake vlade, koja je bila zastupljena na Konferenciji koja je izradila ovaj Sporazum ili koja je bila pozvata da u njoj bude zastupljena.

Član 4.

Prihvatanje ovog Sporazuma od strane jedne vlade može se izvršiti prostim potpisivanjem, u slučaju kada je ovo dato bez rezerve ratifikacije, ratifikacijom ili pristupanjem.

Instrumenti ratifikacije biće dostavljeni General-

nom sekretaru Društva naroda, koji će o tome obavestiti zainteresovane vlade.

Dan stupanja na snagu Sporazuma biće deveđeset dan posle prijema Sporazuma od pet vlada.

Član 5.

Od 1. maja 1931 moći će se pristupiti ovom Sporazumu u ime svake vlade predvidene u članu 3.

Instrumenti pristupanja biće dostavljeni Generalnom sekretaru Društva naroda, koji će o tome obavestiti zainteresovane vlade.

Član 6.

Svako naknadno potpisivanje ratifikacija ili pristupanje posle stupanja na snagu Sporazuma saobrazno članu 4, imaće dejstvo posle deveđeset dana od datuma potpisivanja, ili prijema, instrumenata ratifikacije ili notifikacije o pristupanju od Generalnog sekretara Društva naroda.

Član 7.

Ovaj Sporazum može biti otkazan, od svake vlade ugovornice, posle isteka od sedam godina, računajući od dana njegova stupanja na snagu za dotičnu vladu, pismenom notifikacijom upućenom Generalnom sekretaru Društva naroda, koji će o tome obavestiti sve vlade predvidene u članu 3. Otkaz će imati dejstvo posle godinu dana od datuma kada je bio primljen od Generalnog sekretara Društva naroda, on će vredeti samo u pogledu država od koje je i učinjen.

Posle isteka svakog perioda od sedam godina po stupanju na snagu ovog Sporazuma, njegova revizija moći će biti zahtevana od svake vlade ugovornice. U svako drugo vreme revizija ovog Sporazuma moći će biti zatražena od jedne četrtine vlada ugovornica.

Član 8.

Svaka vlast ugovornica može izjaviti u trenutku potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja, da, primajući ovaj Sporazum, ona ne uzima nikakvu obavezu odnosno svih ili nekih kolonija, protektorata ili teritorije stavljene pod njezino sizerenstvo ili mandat; u ovom slučaju, ovaj Sporazum neće se primenjivati na teritorije, koje su bile imenovane u ovakvoj izjavi.

Svaka vlast ugovornica, moći će, u svakom trenutku naknadno, notifikovati Generalnom sekretaru Društva naroda da želi primeniti ovaj Sporazum na sve ili na neke teritorije, koji je bio predmetom izjave, predvidene u prethodnoj alineji. U tom slučaju, Sporazum će se primenjivati na teritorije pomenute u notifikaciji posle dvadesetog dana po prijemu ove notifikacije od Generalnog sekretara Društva naroda.

Svaka vlast može, bilo po isteku roka od sedam godina, predviđenog u prethodnoj alineji, bilo po otkazu predviđenom u članu 7, izjaviti da želi obustaviti primenu ovog Sporazuma na sve ili neku koloniju protektorat ili teritoriju stavljenu pod njezino sizerenstvo ili mandat; u ovom slučaju, Sporazum će prestati da se primenjuje na teritorije koje su bile predmetom takve izjave, godinu dana po prijemu ove izjave od Generalnog sekretara Društva naroda. Ako nema takve izjave, otkaz, koji je predviđen u članu 7, neće imati nikakva dejstva u pogledu teritorija pomenutih u ovom članu.

Član 9.

Svaka od vlada ugovornica može učiniti ovisnim svoje prihvaćanje ovog Sporazuma od učestvovanja u njemu jedne ili više vlada predviđenih u članu 3.

Član 10.

Ovaj će Sporazum biti registrovan od Generalnog sekretara Društva naroda na dan njegova stupaњa na snagu.

U potvrdu čega su potpisani stavili svoje potpise na ovaj Sporazum.

Radeno u Lisabonu, dvadeset trećeg oktobra hiljadu devet stotina tridesete, u jednom jedinom primjerku, koji će ostati deponovan u arhivi Sekretarijata Društva naroda, i od koga će propisno overene kopije biti dostavljene svima vladama, predviđenim u članu 3.

Pravilnik koji se odnosi na znakove brodova-svetionika sa posadom kada se nalaze izvan određenog mesta.

1). — Kada brod-svetionik nije na svom određenom mestu, bilo što je pomeren ili otrgnut od svojih priveza, bilo što plovi svome mestu ili ka jednom pristaništu, neće pokazivati svoje karakteristične znakove svetla za noć niti će davati znakove za maglu.

2). — Brod-svetionik pomeren ili otrgnut ističe naročiti znak i to najpažljivije:

Danju, dve velike crne kugle, jednu na pramcu a drugu na krmi;

Noću, dva crvena svetla, jedno na pramcu a drugo na krmi.

Sem toga on će pokazivati svoje karakteristične znakove, na vrhovima jarbola, ako su ovi znakovi u ispravnom stanju.

Kada prilike ne dopuštaju upotrebu znakova za dan, predviđenih u prvom stavu ovoga člana, ili kada su isti već upotrebljeni kao normalne karakteristike broda-svetionika, upotrebite se crvene zastave umesto crnih kugli.

3). — Sem toga, kao dopunsku meru predostrožnosti pomereni ili otrgnuti brod-svetionik istaknuće:

a). danju, zastavni znak, koji prema propisima međunarodnog kodeksa pomorskih signala, znači:

»Nisam na svome određenom mestu.«

b). noću, palice najmanje svako četvrt sata dve bengalske vatre jednu crvenu i jednu belu — jednorremenno.

Kada prilike ne dopuštaju upotrebu bengalske vatre pokazuje jednovremeno jedno crveno i jedno belo svetlo.

4). — Naponsetku, brod-svetionik kada plovi, mora nositi svetla i давати zvučne znakove, kao svaki ploveći brod, i danju nositi znak predviđen u § 2, ako plovi svojim sopstvenim sredstvima.

§ 2.

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnarode u »Službenim novinama«, a obveznu silu dobija kao što je to predviđeno u članu 5 i 6 rečenog Sporazuma.

26. jula 1933 god.
u Beogradu.

(M.P.)

Sekretar,
Drag. Stanojević, s. r.

Prelsednik,
Narodne skupštine,
dr. K. Kumanudi, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA

Kraljevine Jugoslavije

Br. 17423

26.VII.1933 godine

u Beogradu.

Gospodine Prelsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom 55 redovnom sastanku održanom 26. jula 1933 konačno usvojila Predlog Zakona o dopunskoj konvenciji o regulisanju putem kompenzacije trgovackih potraživanja između Kraljevine Jugoslavije i Belgijско-Luksemburške Privredne Unije, zaključenoj i potpisanoj u Beogradu 21 februara 1933 godine, podnet joj od strane g. Ministra trgovine i industrije i g. Ministra inostranih poslova na osnovi ovlašćenja datog im Ukazom Nj. V. Kralja od 3 marta 1933 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Prelsedniče, u smislu člana 64 Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivan tekst ovoga zakonskog predloga onako kako ga je Narodna skupština usvojila, kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Prelsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Prelsednik
Narodne skupštine,
dr. K. Kumanudi, s. r.

GOSPODINU

Dr. ANTI P A V E L I Ć U
Prelsedniku Senata

B e o g r a d

N A R O D N A S K U P Š T I N A

Kraljevine Jugoslavije

sazvana Ukazom od 19. oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20. oktobar 1932 godine na svom 55 redovnom sastanku, održanom 26. jula 1933 godine u Beogradu, rešila je:

P R E D L O G Z A K O N A

dopunskoj konvenciji o regulisanju putem kompenzacije trgovackih potraživanja između Kraljevine Jugoslavije i Belgijско-Luksemburške Privredne Unije, zaključenoj i potpisanoj u Beogradu, 21 februara 1933 godine, koji glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku silu Dopunska konvencija o regulisanju putem kompenzacije trgovackih potraživanja između Kraljevine Jugoslavije i Belgijско-Luksemburške Privredne Unije, zaključena i potpisana u Beogradu 21 februara 1933 godine, čiji tekst u prevodu i francuskom originalu glasi:

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije
Br. 17426
26.VII.1933 godine
u Beogradu:

Gospodine Pretsedniče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom 55 redovnom sastanku održanom 26. jula 1933 godine konačno usvojila **Predlog Zakona o međunarodnoj konvenciji za uređenje lova na kitove, zaključenoj i potpisanoj u Ženevi, 24 septembra 1931 godine**, podnet joj od strane g.g. Ministara inostranih poslova i poljoprivrede na osnovi ovlašćenja datog im Ukazom Nj. V. Kralja od 15. jula 1933 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Pretsedniče, u smislu člana 64 Ustava i § 66 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivan tekst ovoga zakonskog predloga onako, kako ga je Narodna skupština usvojila, kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenutog zakonskog predloga, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Pretsedniče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Pretsednik
Narodne skupštine,
d: K. Kumanudi, s. r.

GOSPODINU

Dr. ANTI P A V E L I Ć U
Pretsedniku Senata

B-e o g r a d

N A R O D N A S K U P Š T I N A
Kraljevine Jugoslavije
sazvana Ukazom od 19. oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20. oktobar 1932 godine na svom 55 redovnom sastanku, održanom 26. jula 1933 godine u Beogradu, rešila je:

P R E D L O G Z A K O N A

Medunarodnoj konvenciji za uređenje lova na kitove, zaključenoj i potpisanoj u Ženevi, 24 septembra 1931 godine koji glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku silu Medunarodna Konvencija za uređenje lova na kitove, zaključena i potpisana u Ženevi, 24. septembra 1931 godine, čiji tekst u francuskom originalu i u prevodu glasi:

Konvencija za uređenje lova na kitove.

Član 1

Visoke strane ugovornice saglasne su da preduzmu, u granicama svojih respektivnih pravosuda, pogodne mere radi obezbeđenja primene odredaba ove Konvencije i radi kažnjavanja prekršaja rečenih odredaba.

Član 2

Ova se Konvencija primenjuje samo na kitove sa rožnjim pločama.

Član 3

Ova Konvencija ne primenjuje se na starosedeoce, koji stanuju na obalama teritorija Visokih strana ugovornica pod pogodbom:

1 — da upotrebljavaju samo čunove, oranice (tiroge) ili druge lade isključivo domaće i koji se kreću samo pomoću jedrila ili vesala;

2. — da se ne služe vatrenim oružjem;

3. — da nisu u službi lica, koja nisu starosedoci; i

4. — da nisu obavezni da isporuče trećim licima proizvod svoga lova.

Član 4

Zabranjeno je hvatati ili ubijati prave kitove, pod kojim će se nazivom smatrati da je obuhvaćen kit Severnog rta, kita sa Grenlanda južni „pravi kit”, „pravi kit” Tihog okeana i „pravi kit” niglij južni.

Član 5

Zabranjeno je hvatati ili ubijati mladunce kitova ili mlađu sisančad, neodrasle kitove ili ženke, kada ih prate mladunci ili sisančad.

Član 6

Telo uhvaćenih kitova moraće se iskoristiti što je mogućno potpunije. Naročito:

1 — Ulje se ima izvući, kuvanjem ili ma na koji drugi način, iz svekolike masne materije, kao i iz glave i jezika, i, sem toga, od repa do spoljašnjeg otvora debelog creva.

Odredba ovoga paragrafa primenjivaće se samo na telo ili delove tela koji nisu namenjeni da budu upotrebljeni kao hrana.

2 — Svaka tvornica, bilo na vodi ili ne, koja služi za preradu kitovog tela mora biti snabdevena potrebnim spravama radi izvlačenja ulja iz masne materije, mesa i kostiju.

3 — Ako su kitovi izvučeni na obalu, imaju se preduzeti pogodne mere da se iskoriste ostatci, pošto je izvučeno ulje.

Član 7

Nišandžije i posade na brodovima namenjenim lovu na kitove imaju biti pogoden pod uslovima, koji će učiniti, u velikoj meri, njihovu nagradu zavisnom od činilaca kao što su: veličina, vrsta, vrednost ulovljenih kitova i količina izvučenog ulja, a ne samo od broja ulovljenih kitova, ukoliko ova nagrada zavisi od rezultata lova.

Član 8

Nijedan brod Visokih strana ugovornica neće se moći baviti hvatanjem ili preradivanjem kitova, a da tom brodu ne bude izdaća naročito dopuštenje ona Visoka strana ugovornica, čiju zastavu on nosi, ili da njegov vlasnik ili zakupac ne bude notifikovan. Vladi te Visoke strane ugovornice svoju nameru da upotrebni ovaj brod za lovljenje kitova, i ne bude dobio od rečene Vlade potvrdu o ovoj notifikaciji.

Ovim članom niukoliko se ne dira u pravo ma za koju od Visokih strana ugovornica, da zahteva, sem toga, jedno dopuštenje, koje bi izdavale njezine sopstvene vlasti, za svaki brod koji želi da se koristi njezinim teritorijama ili njezinim teritorijalnim vodama u cilju hvatanja, izvlačenja na obalu ili preradu

kitova. Izdavanje ovakvog dopuštenja može biti, ili odbijeno, ili potčinjeno uslovima, koje bi Visoka strana ugovornica smatrala kao potrebne ili oportune, pa ma koje bio narodnosti brod.

Član 9

Geografska zona za primenu odredaba ove Konvencije prostirće se na sve vode celog sveta, podrazumevajući tu ujedno otvoreno more i teritorialne i nacionalne vode.

Član 10

1 — Visoke strane ugovornice treba da dobiju od brodova namenjenih lovu na kitove, koji nose njihovu zastavu, što je moguće potpunije podatke u biološkom pogledu o svakom ulovljenom kitu, a u svakom slučaju što se tiče ovih tačaka:

- a) datum, kada je kit ulovljen;
- b) mesto, na kome je ulovljen;
- v) vrste;
- g) pola;
- d) dužine, izmerene ako je životinja izvučena iz vode; približne ako je kit raskomadan u vodi;
- d) ako postoji zametak, dužinu zametka i njegov pol, ako može biti određen;
- e) podatke o sadržini stomaka, kad je to mogućno;

2 — Dužina pomenuta paragrafima d) i. d) ovog člana računa se u pravoj liniji od prednjeg kraja gubice do sastava repnih peraja.

Član 11

Svaka Visoka strana ugovornica narediće da joj svaka tvornica bilo na vodi, ili podignuta na suvu, potčinjena njenom pravosudu, šalje izvode, u kojima je označen broj kitova svake vrste prerađenih u svakoj tvornici i količine ulja svake kakvoće, brašna, guana i drugih sporednih produkata izvučenih iz ovih kitova.

Član 12

Svaka Visoka strana ugovornica saopštavaće statističke podatke koji se odnose na opreacije u pogledu kitova, koje su obavljene u resoru njenog pravosuda Međunarodnom birou za statistiku o kitovima, u Oslu. Poslati podatci treba da obuhvate, u najmanju ruku, pojedinosti nabrojane u članu 10 i: 1 — ime i tonuž svake plovne tvornice; 2 — broj i globalnu tonuž brodova namenjenih lovu na kitove; 3 — spisak suvozemnih stanica koje su funkcionalne u toku dotičnog perioda. Ovi podatci slaće se u pogodnim intervalima, koji ne prelaze godinu dana.

Član 13

Obaveza, ma za koju od Visokih strana ugovornica da preduzme mere radi obezbeđenja poštovanja odredaba ove Konvencije u njezinim teritorijama i u njezinim teritorijalnim vodama i od strane njezinih brodova, biće ograničena na one njezine teritorije, na koje se primenjuje Konvencija i na teritorijalne vode koje leže uz njih, kao i na brodove imatrikulisane u ovim teritorijama.

Član 14

Ova Konvencija, čiji su francuski i engleski tekst podjednako merodavni, moći će biti potpisana do trideset prvog marta 1932, u ime svakog Člana Društva naroda i svake države koja nije član.

Član 15

Ova će Konvencija biti ratifikovana. Instrumenti ratifikacije biće deponovani kod Generalnog sekretara Društva naroda, koji će notifikovati njihovo deponovanje svima članovima Društva naroda i Državama koje nisu članovi, naznačivši datum, kada su ta deponovanja izvršena.

Član 16

Počev od prvog aprila 1932, svaki Član Društva naroda i svaka Država koja nije član, u čije ime ova Konvencija ne bude bila potpisana do ovog datuma, moći će joj pristupiti.

Instrumenti pristupanja biće deponovani kod Generalnog sekretara Društva naroda, koji će notifikovati deponovanje i datum deponovanja svima članovima Društva naroda i svima Državama, koje nisu članovi.

Član 17

Ova će Konvencija stupiti na snagu devedesetog dana, pošto Generalni sekretar Društva naroda bude primio ratifikacije ili pristupanja u ime najmanje osam članova Društva naroda ili država, koje nisu članovi. U ovom broju moraju biti obuhvaćene Kraljevina Norveška i Ujedinjena Kraljevina Velika Britanija i Severna Irska.

Što se tiče svakog od članova ili država, koje nisu članovi, u čije bi ime docnije bio deponovan instrument ratifikacije ili pristupanja, Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana posle datuma deponovanja tog instrumenta.

Član 18

Ako, posle stupanja na snagu ove Konvencije i na zahtev dva člana Društva naroda ili dveju država, koje nisu članovi, prema kojima bi ova Konvencija u tom trenutku bila na snazi, Savet Društva naroda sazove Konferenciju radi revizije Konvencije, Visoke strane ugovornice obavezuju se da će na njoj biti zastupljene.

Član 19

1 — Ova Konvencija moći će biti otkazana po isteku od tri godine, računajući od datuma, kog je stupila na snagu.

2 — Otkaz Konvencije izvršiće se pismenom notifikacijom, upućenom Generalnom sekretaru Društva naroda, koji će obavestiti sve članove Društva i sve države koje nisu članovi, o svakoj notifikaciji, kao i o danu njezina prijema.

3 — Otkaz će imati dejstva na šest meseci po prijemu notifikacije.

Član 20

1 — Svaka od Visokih strana ugovornica može izjaviti, u trenutku potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja, da svojim primanjem ove Konvencije, ona ne misli da uzima na sebe ikakvu obavezu što se tiče ukupnosti ili svakog dela svojih kolonija, protektorata, prekomorskih teritorija ili teritorija stavljenih pod njezino sizerenstvo ili pod njezin mandat; u tom slučaju, Konvencija se neće primenjivati na teritorije koje su bile predmet ovakve izjave.

2 — Svaka od Visokih strana ugovornica moći će naknadno notifikovati kod Generalnog sekretara Društva naroda da smera da učini primenjivom ovu

Konvenciju na ukupnost ili na svaki deo svojih teritorija, koje su bile predmet izjave predvidene u prethodnom paragrafu. U tom slučaju Konvencija će se primenjivati na sve teritorije pobrojane u notifikaciji devedeset dana po prijemu te notifikacije od strane Generalnog sekretara Društva naroda.

3 — Svaka od Visokih strana ugovornica može u svakom trenutku po isteku perioda od tri godine, predvidenog u članu 19, izjaviti da želi da prestane primena ove Konvencije na ukupnost ili svaki deo njezinih kolonija, protektorata, prekomorskih teritorija ili teritorija stavljenih pod njezino sizerentvo ili njezin mandat; u tom slučaju Konvencija će prestati da se primenjuje na teritorije koje su bile predmetom takve izjave, na šest meseci po prijemu ove izjave od strane Generalnog sekretara Društva naroda.

4 — Generalni sekretar Društva naroda saopštiće svima članovima Društva naroda i Državama, koje nisu članovi, izjave i notifikacije primljene u smislu ovog člana, kao i datum njihovog prijema.

Član 21

Ovu Konvenciju će registrirati Generalni sekretar Društva naroda, čim bude stupila na snagu.

U potvrdu čega su punomoćnici gore pomenuti potpisali ovu Konvenciju.

Radeno u Ženevi, dvadeset četvrtog septembra hiljadu devet stotina trideset prve, u jednom jedinom primerku koji će se čuvati u arhivi Sekretarijata Društva naroda i od koga će overena kopija biti dostavljena svima članovima Društva i Državama koje nisu članovi.

§ 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnaroduje u »Službenim novinama«, a obaveznu snagu dobija kad se ispunе uslovi iz članca 15 i 17 rečene Konvencije.

26. jula 1933 godine
u Beogradu.

Sekretar (M.P.) Narodne skupštine,
Drag. Stanojević, s. r. dr. K. Kumanudi, s. r.

NARODNA SKUPŠTINA
Kraljevine Jugoslavije
Br. 17427
26-VII-1933 godine
u Beogradu.

Gospodine Prelsediče,

Čast mi je izvestiti Vas, da je Narodna skupština na svom 55 redovnom sastanku održanom 26. jula 1933 godine u Beogradu, konačno usvojila Predlog Zakona o sporazumu o uređenju trgovinskog prometa između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije, zaključenom i potpisanim u Rimu 22. oktobra 1932 god., podnet joj od strane g. Ministra inostranih poslova i g. Ministra trgovine i industrije na osnovi ovlašćenja datog im ukazom Nj. V. Kralja od 12. novembra 1932 godine.

Izveštavajući Vas o prednjem, meni je čast, Gospodine Prelsediče, u smislu člana 64. Ustava i § 66. Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, dostaviti Vam definitivan tekst ovoga zakonskog predloga onako kako ga je Narodna skupština usvojila,

kao i original Ukaza o ovlašćenju za podnošenje Narodnom predstavništvu pomenuog zakonskog predloga, — s molbom na Vaš dalji postupak.

Ovaj zakonski predlog pretresan je u Narodnoj skupštini po redovnom postupku.

Izvolite primiti, Gospodine Prelsediče, i ovom prilikom uverenje o mom osobitom poštovanju.

Prelsedič
Narodne skupštine,
dr. K. Kumanudi, s. r.

GOSPODINU

Dr. ANTI P A V E L I Ć U
Prelsediču Senata

B e o g r a d

N A R O D N A S K U P Š T I N A

Kraljevine Jugoslavije
sazvana Ukazom od 19. oktobra 1932 godine u redovan saziv za 20. oktobar 1932 godine na svom 55 redovnom sastanku, održanom 26. jula 1933 godine u Beogradu, rešila je:

P R E D L O G Z A K O N A

Sporazumu o uređenju trgovinskog prometa između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije, zaključenom i potpisanim u Rimu, 22. oktobra 1932 godine, koji glasi:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku snagu Sporazum o uređenju trgovinskog prometa između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije, zaključen i potpisani u Rimu, 22. oktobra 1932 godine, čiji tekst u prevodu i francuskom jeziku glasi:

S P O R A Z U M
o uređenju plaćanja trgovinskog prometa između Jugoslavije i Italije.

Potpisani uredno ovlašćeni u ovu svrhu:

G. Dr. Melko Čingrija, vice-guverner Narodne Banke Kraljevine Jugoslavije, pretstavnik jugoslovenske Kraljevske vlade.

G. Dr. Bonifacio Francesco Ciancarelli, izvanredni poslanik i punomoćni ministar, Generalni direktor za ekonomiske poslove, pretstavnik italijanske Kraljevske vlade.

U cilju uređenja plaćanja koja proističu iz ujamne razmene robe između obeju zemalja, ugovorili su sledeće:

Član 1

Plaćanja koja proizilaze iz razmene robe između Italije i Jugoslavije vršiće se putem kompenzacije po propisima i načinu naznačenim u članovima koji sleduju.

Polaganja izvršena od strane dužnika neće ovoga sve do tole oslobođiti dok njegov poverilac ne bude primio iznos svoga potraživanja saobrazno ovome Sporazu.

Član 2

Svaki dug po kupovini jugoslovenske robe uvezene u Italiju i svaki prenos deviza iz Italije u Jugoslaviju, koji se odnosi na uvoz jugoslovenske robe u Italiju, mora da bude izmiren putem polaganja u ita-

lijanskim lirama, kupovne cene ili odgovarajuće vrednosti robe, kod Banca d'Italia, u svojstvu blagajnika Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero (Nacionalni institut za razmene sa inostranstvom).

Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero odobravaće naplaćene sume u jednom zbirnom računu, bez interesa, koji će u svojim knjigama otvoriti na ime Narodne banke Kraljevine Jugoslavije.

Član 3

Svaki dug po kupovini italijanske robe uvezene u Jugoslaviju i svaki prenos deviza iz Jugoslavije u Italiju, koji se odnosi na uvoz italijanske robe u Jugoslaviju, mora da bude izvršen putem polaganja kupovne cene ili odgovarajuće vrednosti robe kod Narodne banke Kraljevine Jugoslavije.

Narodna banka Kraljevine Jugoslavije odobravaće naplaćene sume u italijanskim lirama u jednom zbirnom računu, bez interesa, koji će u svojim knjigama otvoriti na ime Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero.

Član 4

Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero i Narodna banka Kraljevine Jugoslavije uzajamno će se obaveštavati o primljenim uplatama, sa naznačenjem datuma svakog polaganja, ovlašćujući na taj način isplatu odnosnim prodavcima prema odredbama članova 5 i 7.

Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero vršiće sve isplate na teret zbirnog računa o kome je reč u čl. 2.

Isto tako i Narodna banka Kraljevine Jugoslavije vršiće sve isplate na teret zbirnog računa o kome je reč u čl. 3.

Član 5

Prodavci imaju prava da zahtevaju iznose koji im pripadaju, po hronološkom redu uplaćivanja o čemu je reč u članu 4, i prema odredbama čl. 7, u granicama raspoloživosti koja postoji respektivno na zbirnom računu kod Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero, za izvoznike italijanske robe, i na zbirnom računu kod Narodne banke Kraljevine Jugoslavije za izvoznike jugoslovenske robe.

Član 6

Dugovi koji proističu iz razmene robe i čiji su rokovi dospeli, ali koji još nisu plaćeni pre stupanja na snagu ovoga Sporazuma, biće uredeni shodno odredbama sadržanim u ovom Sporazumu. Dugovi koji glase na drugu monetu biće pretvoreni u italijanske lire po srednjim tekućim kursevima u Cirihu.

No ako se radi o dugovima koji glase na jednu monetu čije je zlatno važenje bilo ukinuto posle sklapanja ugovora o isporuci, iz kojih su ti dugovi i proistekli, uredenje putem kliringa biće izvršeno pod uslovom da iznosi samih dugova budu pretvoreni u italijanske lire po sporazumu između ugovornih stranaka.

U slučaju ako bi u Zemlji kupca, zbog dugovanja koja proističu iz razmene robe, bile izvršene uplate u korist inostranog prodavca na jedan račun na ime samog prodavca, ili na račun nekog trećeg (jedne banke), Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero i Narodna banka Kraljevine Jugoslavije dodeljivaće, uz podošenje potrebnih dokumenata, dozvole potrebne za upлатu potraživanja koje postoji, na zbirni račun u zemlji kupca, i za iskorisćenje odnosnih iznosa pod uslovima ovoga Sporazuma, kao da su bili neposredno uplaćeni od strane samoga kupca, prema odredbama članova 2 i 3.

Član 7

Od iznosa uplaćenih od strane uvoznika jugoslovenske robe u Italiju Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero, biće upotrebljeno 85% za plaćanje potraživanja u korist izvoznika italijanske robe u Jugoslaviju, a 15% biće stavljeno na raspoloženje Narodnoj banci Kraljevine Jugoslavije u italijanskim lirama.

Do potpune isplate dugova o kojima je reč u čl. 6, a koji proističu iz uvoza italijanske robe u Jugoslaviju, procenat od 85% o kome je reč u prethodnoj alineji, biće opredeljen:

- a) za 40/85 za amortizaciju dugova gore predviđenih;
- b) za 45/85 za isplatu dugova koji proističu iz uvoza italijanske robe u Jugoslaviju, a koji dospevaju počev od dana stupanja na snagu ovoga Sporazuma.

Ako se na kraju svakoga meseca pojavi izvesna raspoloživost na kvoti određenoj za isplatu dugova o kojima je reč pod b), ova raspoloživost biće takođe upotrebljena za namirenje dugova o kojima je reč pod a).

Član 8

Da bi se jugoslovenskoj robi dozvolio uvoz u Italiju, odnosno italijanskoj robi uvoz u Jugoslaviju, zainteresovani će morati da podnesu dokaz da su izmirili kupovnu cenu iste ili njenu odgovarajuću vrednost, ili pak da su se obavezali da izvrše izmirenje saobrazno ovome Sporazumu.

Član 9

Za sve što nije predviđeno u prethodnim članovima imaće punu i zakonsku primenu mere usvojene, po zajedničkom sporazumu od strane Instituto Nazionale per i Cambi con l'Estero i Narodne banke Kraljevine Jugoslavije u cilju da se obezbedi kompenzacija o kojoj je reč u čl. 1.

Član 10

Ovaj Sporazum biće ratifikovan, a instrumenti ratifikacije biće izmenjeni u Rimu što pre. No ipak, ovaj Sporazum moći će privremeno da stupa na snagu izmenom nota.

Ovaj Sporazum stavljen na snagu, trajeće dva meseca, a smatraće se da je produžen za dalje periode od po jednog meseca ako ne bude bio otkazan pre-

hodnim obaveštenjem na petnaest dana pre isteka roka.

U potvrdu čega su potpisani stavili svoje potpisne na ovaj Sporazum:

Radeno u dva primerka u Rimu, 22. oktobra 1932. godine.

Dr. Melko Čingrija, s. r. B. F. Giancarelli, s. r.

§ 2

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše

i kada se objavljuje u »Službenim novinama«, a obveznu silu dobija po izvršenju ražmene ratifikacionih instrumenata.

26. jula 1933. godine
u Beogradu;

Predsednik
Sekretar (M.P.) Narodne skupštine,
Drag. Stanojević, s. r. dr. K. Kumanudi, s. r.

